

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
Households Accounting for Student in Rajabhat University.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัฐ ชวนชม

นางสาวธิดารัตน์ คำยัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวรรยา พิณเนียม

นางสาวชิตชม กันจุฬา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ สุทธิธรรม

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
Households Accounting for Student in Rajabhat University.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัฐ ชวนชม

(คณะวิทยาการจัดการ)

นางสาวธิดารัตน์ คำยัง

(คณะวิทยาการจัดการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวรรยา พิณเนียม

(คณะวิทยาการจัดการ)

นางสาวชิตชม กันจุฬา

(คณะวิทยาการจัดการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ สุทธิธรรม

(บัณฑิตวิทยาลัย)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินด้านการวิจัย ปีงบประมาณ 2558)

หัวข้อวิจัย	การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรัฐ ชวนชม นางสาวธิดารัตน์ คำยัง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สวรรณยา พิมเนียม นางสาวชิตชม กันจุฬา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ สุทธิธรรม
หน่วยงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2558

งานวิจัยเรื่องการ28จัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ28เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค และเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 354,158 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เนื่องจากทราบจำนวนประชากรจึงใช้การคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรกรณีทราบจำนวนประชากร กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ด้วยความเชื่อมั่น 95% คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏในแต่ละภาค ๆ ละ 100 คน เท่าๆ กัน จำนวน 4 ภาค เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ขั้นที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากเพื่อหากกลุ่มตัวอย่างโดยการใส่รายชื่อ ภูมิภาคต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย จำนวน 6 ภูมิภาค ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก ได้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 ภูมิภาค ประกอบไปด้วย 1. ภาคเหนือ 2. ภาคกลาง 3. ภาคใต้ และ 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลากเพื่อหากกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนการตอบแบบสอบถามของแต่ละภูมิภาค ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลาก มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคกลาง ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สำหรับ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่กำลังศึกษากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัย ราชภัฏที่ถูกคัดเลือกไว้ โดยไม่เจาะจง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และ คณะที่ศึกษาเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

รูปแบบการบันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือน บันทึกในสมุดจดทั่วไป ระยะเวลาในการจัดทำบัญชี ครัวเรือนเพื่อบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเองน้อยกว่า 1 ปี จดบันทึกข้อมูลรายรับ/รายจ่ายบ่อย เพียงใด แล้วแต่ความสะดวก ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ คำนวณหายอดเงินคงเหลือในรอบเวลาปัจจุบัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่ายในรอบเวลา ปัจจุบัน ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันกับข้อมูลในรอบเวลาที่ผ่านมานำผลการวิเคราะห์ไปใช้วางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึก รายรับ บันทึกวันที่ที่ได้รับเงิน บันทึกตัวเลขรายรับด้วยยอดรวม บันทึกรายละเอียดการได้มา เช่น รับ จากการทำงานพิเศษ รับจากผู้ปกครอง ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกการใช้จ่าย บันทึกวันที่ที่จ่ายเงิน บันทึกรายละเอียดการจ่าย เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร บันทึกตัวเลขรายจ่ายด้วยยอดรวม ไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามีการทำการคำนวณ เพื่อสรุปยอดเงินคงเหลือ แล้วแต่ความสะดวก ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำบัญชีมีผลต่อการจัดทำบัญชี ครัวเรือนมีผล การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออมมีผลต่อการออม

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสาเหตุใน การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ต้องการทราบข้อมูลด้านการเงินของตนเอง สำหรับ ปัญหาที่ เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และ ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องในการจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นผู้ปกครองชักชวนให้ทำ

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในภาพ รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุก ด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ด้านการเงิน มาเป็นอันดับ 1 สำหรับ ด้านครอบครัว มาเป็นอันดับที่ 2 และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน เป็นอันดับสุดท้าย

ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต มาเป็นอันดับ 1 ความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของ ตนเองได้ มาเป็นอันดับที่ 2 และ การจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก เป็นอันดับสุดท้าย การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามภูมิภาค ในภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 เมื่อ พิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 สำหรับ ด้านครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1

การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามภูมิภาค นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1

แนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมี การจัดอบรม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการออม โดยมีการจัดบันทึกข้อมูลรายรับและรายจ่ายลงในสมุดบัญชีครัวเรือนทุกวัน เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการเงินของครอบครัวที่เป็นจริง และสามารถสรุปได้ว่าในแต่ละเดือนครอบครัวมีรายรับเท่าไร รายจ่ายเท่าไร ซึ่งจะช่วยให้อาณาการทางการเงินของครอบครัวดีขึ้น ทำให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นไป อีกทั้งควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อการกระตุ้นความสนใจและเสริมสร้างองค์ความรู้ในเรื่องของการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้กับนักศึกษา

Research Title Households Accounting for Student in Rajabhat University
Researcher Jirat Chuanchom Ph.D. Assistance Prof.
Thidarat kamyang
Sawanya pinniem Assistance Prof.
Chidchom kunjula
Nithipat Suthitum Ph.D. Assistance Prof.
Organization Management Science Faculty Suan Dusit University
Year 2016

The objectives of this research on the preparation of household accounting of Rajabhat Universities' students are to study the overall conditions of students' preparation of household accounting, to study factors that motivate the Rajabhat Universities' students to prepare household accounting and their attitudes toward the preparation of household accounting, to compare factors that motivate the Rajabhat Universities' students to prepare household accounting and compare their attitudes toward the preparation of household accounting by region as well as to determine approaches to promote the preparation of household accounting among students.

The population and sample group in this research consisted of 354,158 current students of the Rajabhat Universities. As the number of population was known, we used formula for the finite population to determine number of sample group with discrepancy of less than 5% and 95% confidence interval. From the calculation, the sample size was 400 people.

The samples were randomly chosen by Multi-Stage Random Sampling as following steps:

Step 1: Sampling by collecting data from current students of Rajabhat Universities of 100 students from each of 4 regions. The total number of sample group was 400 people.

Step 2: Simple random sampling. The samples were chosen by drawing lots from a list of 6 regions in Thailand. As a result of this random sampling technique, we were able to obtain 4 regions including 1) northern, 2) central, 3) southern and 4) northeastern.

Step 3: Random sample by means of drawing lot to determine sample groups which would represent respondents in each region. As a result of this random sampling technique, we were able to select Nakhon Sawan Rajabhat University to represent Rajabhat Universities in the northern region, Bansomdejchaopraya Rajabhat

University to represent Rajabhat Universities in the central region, Phuket Rajabhat University to represent Rajabhat Universities in the southern region and Nakhon Ratchasima Rajabhat University to represent Rajabhat Universities in the northeastern region.

Step 4: Collected data of sample groups by probability sampling with simple random sampling on 400 students who were currently studying at the selected Rajabhat Universities with no specific genders, academic years and faculties. The descriptive statistics used to analyze were frequency, percentage, average and standard deviation.

The results showed that

Format of household accounting – most of students recorded their accounting in general notebook. Duration for making accounting records on personal income - expenses was less than one year. Students would record their income/expense statement on convenient basis. Reasons for recording household accounting – students would make calculation of household accounting to determine their balance of the current period, analyzed income-expense in the current period, compare current data with information in the past and to apply the analyzed result to their future expenditure plan.

Regarding the preparation of household accounting on income statement, students would record date of cash received, the total amount of cash received and source of income such as receive income from extra work from parents. Meanwhile, for preparation of household accounting on expenditure, students would record date of payment, payment details such as transportation cost, food expenses etc. They tended to record the total amount of expenditure but not making household accounting. The students would make calculation to summarize the balance on convenient basis. Costs resulting from the accounting had effect on preparation of household accounting. Meanwhile, household accounting resulted in helping students to increase their savings.

Factor that motivated students to prepare household accounting was to learn their own financial information. Problem that hindered students from preparing household accounting was lack of time. In addition, person who had influence over the students to prepare household accounting was their parents.

The overall score for factors that motivated students to prepare household accounting was highly agreed. When considering on each factor, it was found that most of respondents were highly agreed in all aspects, ranging from the highest score to the

lowest score, were financial purpose, followed by family and raising awareness to prepare household accounting.

The average score for attitude towards the preparation of household accounts of Rajabhat Universities' students was highly agreed. When considering on each factor, it was found that most of respondents were highly agreed in all aspects, ranging from the highest score to the lowest score, were sufficient economy philosophy can benefit their way of lives, followed by applying knowledge gained from sufficient economy philosophy in their living, and complication when preparing of household accounting has the lowest score.

Comparison of the factors that motivated students to prepare household accounting by region found that students representing the northeastern region have the highest motivation to prepare household accounting. When considering each factor, it was found that students representing the northern region have the highest motivation for prepare household accounting for financial purpose. Under family aspect, students representing the northeastern region have the highest motivation. Under raising awareness to prepare household accounting, it was found that students representing the northeastern region have the highest motivation.

Comparison of attitudes towards the preparation of household accounting of Rajabhat universities' students by region indicated students representing the northeastern region have the highest attitude.

Tendency of promoting preparation of household accounting, the relevant agencies should provide training and information on how to prepare household accounting so as to encourage students to realize importance of saving. The students should record income-expense into household accounting on daily basis in order to obtain actual financial information and summary of monthly family income and expenditure. This will help to improve their family's financial situation and quality of lives. Moreover, activities should be organized to stimulate interest and enhance knowledge in the preparation of household accounting to students.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากผู้บริหารและคณะกรรมการของสถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ในการตรวจเครื่องมือวิจัยและได้ให้คำแนะนำสำหรับการวิจัยและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์และสำเร็จเรียบร้อย

คณะผู้วิจัยไม่สามารถทำงานงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ หากไม่ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิตในการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามมาในที่นี้ที่มีส่วนสนับสนุนให้การทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายของงานวิจัย ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดทำบัญชีครัวเรือน

คณะผู้วิจัย

2559

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	6
แนวคิดในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	7
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	13
ปัจจัยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชี	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
กรอบแนวคิดในการวิจัย	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	25
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	30
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	30
ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	30
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	32
วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	36
ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	37
ตอนที่ 4 ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	41
วัตถุประสงค์ที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชี ครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาคและ เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค	43
วัตถุประสงค์ที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามภูมิภาค	51
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	55
วัตถุประสงค์ที่ 5 แนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ	56
 บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	65
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	65
 บรรณานุกรม	 66
 ภาคผนวก	 68
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	69
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์งานวิจัย	75
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	78

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	การสุ่มหาตัวแทนภูมิภาค	22
3.2	การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ	22
3.3	การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง	23
3.4	การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้	23
3.5	การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24
4.1	ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	31
4.2	การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	33
4.3	ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	36
4.4	ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวม	37
4.5	ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเงิน	38
4.6	ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านครอบครัว	39
4.7	ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการปลูกฝังจิตสำนึก ในการทำบัญชีครัวเรือน	40
4.8	ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	41
4.9	การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในภาพรวม	44
4.10	การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านการเงิน	46
4.11	การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านครอบครัว	48
4.12	การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านการปลูกฝังจิตสำนึก ในการทำบัญชีครัวเรือน	50
4.13	เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกตามภูมิภาค	53

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ตัวอย่างรูปแบบของการจัดทำบัญชีครัวเรือน	11
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	20

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งทีทุกหน่วยงาน ทุกสังคม ทุกประเทศ พึงปรารถนา และพยายามให้เกิดความมั่นคงยั่งยืน เนื่องจากสภาวะสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยม และความฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งเฟ้อ อันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้กระแสของคนในสังคมเปลี่ยนไป มีความเป็นสากลมากขึ้น จนทำให้คนไทยหลงเดินทางผิดไปตามกระแสนิยม สัมเลือนวิถีชีวิตความเป็นไทย จนกลายเป็นปัญหา โดยเฉพาะปัญหาหนี้สินซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ชี้แนวคิดให้ทุกคน ทุกสังคม ทุกหน่วยงาน มีสติและยึดถือการพึ่งตนเอง รู้จักความพอประมาณ และไม่ประมาท ตามแนวปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระองค์ท่าน ทั้งนี้พระองค์ทรงมองเห็นถึงความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง รู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ คำนึงถึง หลักเหตุผล และการประมาณตนเอง พร้อมกับทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินอันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิต

จากสภาวะทางสังคม กลไกตลาด ระบบเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลง เกิดความผันผวนต่าง ๆ ที่มีความรุนแรง รวดเร็ว และนับวันจะมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หากการใช้ชีวิตไม่อยู่ในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมจะเกิดผลต่อสภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาโดยเฉพาะรายรับ รายจ่าย ขาดความสมดุล จนนำไปสู่ การก่อหนี้ระยะยาว

บัญชีครัวเรือนเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้สามารถควบคุมรายรับ รายจ่ายได้อย่างดี เป็นวิธีที่ผู้จัดทำสามารถบันทึกข้อมูลและเรียนรู้ข้อมูลจากรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ของตนเองในการใช้จ่าย และสามารถเรียนรู้และเลือกใช้เส้นทางชีวิตที่เหมาะสม (เกตุสุตา สิทธิสันติกุล, พรทวี ยอดมงคล และ สุธรรม กันดำ, 2549) สร้างความเข้มแข็งให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งผู้เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะสถาบันที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรไทย เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการรณรงค์เพื่อให้คนในสังคมเกษตรใช้ชีวิตอย่างมีสติ “พอมี พอกิน” ตามปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสนองพระราชดำริ

การรณรงค์จัดทำโครงการการจัดทำบัญชีครัวเรือนในปี 2548 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรที่เป็นลูกค้า ของธนาคารได้รู้จักการทำบัญชี รายรับ รายจ่าย ต้นทุน และวิธีป้องกันจุดรั่วไหล อย่างเช่นการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มรายได้ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, 2558) ทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ได้มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องและกระตุ้นในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักการทำบัญชี และได้ช่วยพ่อแม่ในการทำบัญชี มีการแจกสมุดบัญชีครัวเรือนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำบัญชีอย่างต่อเนื่องและสร้างนิสัยและพฤติกรรมการใช้จ่ายที่

เหมาะสม ส่งผลต่อเศรษฐกิจครัวเรือน สังคม และประเทศ ตามที่กล่าวมา สอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการดำเนินงาน

“ทำบัญชีให้เห็นว่าสมดุลไม่ขาดทุน ถ้าทุกคนสามารถที่จะทำให้พอดีไม่ขาดทุน ประเทศชาติไม่ขาดทุนแน่ และประเทศชาติขาดทุนอย่างนี้ ไม่ขาดทุน อยู่รอด ข้อสำคัญเป็นอย่างนี้ ที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่พอเพียงในการบริโภค แต่ให้พอเพียงในการมีชีวิตอยู่ บางคนก็อาจจะรวยได้ทีเดียว”

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (Household Accounting Efficiency) เป็นความสามารถ ในการบริหารจัดการด้านการเงินของครัวเรือนเพื่อให้ทราบที่มาของรายรับและรายจ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนทางการเงินภายในของครัวเรือนให้มีระเบียบและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกบัญชีมาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาปรับปรุงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินของ ครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และข้อมูลที่ได้สามารถนำมาใช้ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของครัวเรือนให้มีความเหมาะสม โดยประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนสามารถวัดได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดรายจ่าย (Decreasing Expend) ด้านการเพิ่มรายได้ (Increasing Revenue) และด้านการออม (Saving Money) (กรมการพัฒนาชุมชน, 2549 หน้า 17) ซึ่งหากนักศึกษาสามารถนำข้อมูลมาวางแผนเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง หาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น และเก็บเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้ในยามจำเป็นหรือในอนาคต จะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในของครัวเรือนทำให้อตนเองและสมาชิกภายในครัวเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีสถานที่ตั้งกระจายอยู่ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัย ราชภัฏที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 40 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) ซึ่งเปิดการเรียนการสอนในหลากหลายสาขาวิชาซึ่งทั้งที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีโดยตรงและเกี่ยวข้องในทางอ้อม แต่เนื่องด้วยทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับองค์การธุรกิจ ดังนั้น นักศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางบัญชีเป็นแผนที่เพื่อการปรับเปลี่ยนการทำงานที่เหมาะสม และสร้างนิสัยการใช้จ่าย ที่ถูกต้อง และส่งผลต่อส่วนรวมในทางที่ดี ทำให้รู้จักความพอเพียงในการใช้ชีวิตอันเป็นพื้นฐาน ที่สำคัญในการปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักความพอประมาณ ความมีเหตุผลและ เกิดภูมิคุ้มกันให้ตนเอง และทำให้ใช้ชีวิตไม่ประมาท และมีความเข้มแข็งในการใช้ชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า

ด้วยเหตุนี้ทำให้นักวิจัยเกิดคำถามว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากน้อยแค่ไหน นักศึกษาที่ศึกษาศาสตร์เกี่ยวข้องกับการบัญชีโดยตรงมีการจัดทำบัญชีแตกต่างจากนักศึกษาในศาสตร์อื่นมากน้อยแค่ไหน ในกลุ่มที่มีการจัดทำมีอะไรเป็นเหตุจูงใจและมองเห็นประโยชน์ของการจัดทำบัญชีอย่างไร และคนที่ไม่จัดทำเป็นเพราะอะไร มีปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องอะไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค
4. เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไร
2. ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไร
3. ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างไร
4. แนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

เพื่อตอบปัญหาในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาเอาไว้ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent variables) ได้แก่ คุณลักษณะของนักศึกษา ได้แก่ อายุ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา คณะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา ที่มาของรายได้ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว อาชีพของครอบครัว ภูมิลำเนา

ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ 1) การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาปัจจุบันในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนรวม 354,158 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) ในเขตภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคตะวันออก และภาคใต้

ขอบเขตเวลา

นักวิจัยจะใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าในรอบระยะเวลา 1 ปี ตามที่ระบุในสัญญา โดยจะเริ่มประชุมวางแผนการดำเนินงานวิจัยในเดือนตุลาคม 2558 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง มกราคม 2559 พัฒนาแบบสอบถามในเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2559 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในเดือน กุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม 2559 กำหนดแนวทางการส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนในเดือน มิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2559 และจัดทำรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน 2559

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

บัญชีครัวเรือน หมายถึง การแสดงหรือบันทึกจำนวนเงิน รับ-จ่าย ประจำวันของครัวเรือน โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ประยุกต์ใช้เพื่อการจดบันทึกรายรับ-จ่ายของนักศึกษาซึ่งจะต้องแสดง วัน เดือน ปี รายการรับ-จ่าย และจำนวนเงิน โดยการบันทึกมีทั้งแบบบันทึกอย่างง่าย และแบบบันทึกที่ซับซ้อน

การทำบัญชี หมายถึง การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงินไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตนเอง และภายในครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของชีวิตของตนเอง สามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่ได้ ที่บันทึกไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตในครอบครัว

รายรับ หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่ได้รับการประกอบอาชีพ หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายได้จากค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร หรือจากเงินให้กู้ยืม รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ

รายจ่าย หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา สิ่งตอบแทนอาจเป็นสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำค่าไฟฟ้า (ค่าสาธารณูปโภค) ค่าน้ำมัน ค่าหนังสือตำรา เป็นต้น หรือรายจ่าย อาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนคือสินค้าหรือบริการก็ได้ เช่น เงินบริจาคเพื่อการกุศล เงินทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

เงินออม หมายถึง การเก็บสะสมเงินทีละเล็กทีละน้อยให้พอกพูนขึ้น อาจจะอยู่ในรูปของเงินเก็บ เงินฝากธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งจะได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เรียนรู้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำและเป็นปัญหาในการจัดทำบัญชีเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการส่งเสริมและบริการวิชาการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ปรับพฤติกรรมการใช้จ่าย และการเลือกวิถีการใช้ชีวิตที่เหมาะสม
2. เป็นข้อมูลกับทางหลักสูตรบัญชีเพื่อหาวิธีการในการส่งเสริมและเป็นการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีและเป็นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี
3. สามารถใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นคงต่อการใช้ชีวิตของเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป
4. สามารถสร้างเครือข่ายลงสู่ครัวเรือนของนักศึกษาได้อย่างแท้จริงและส่งผลกระทบต่อภาพรวมของชุมชนและสังคม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและการรับรู้

ปัจจัยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประยุกต์ตัวแปรจากแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ (2540) จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

หลักการพอประมาณ (Efficiency Approach) หมายถึง การดำเนินชีวิต ด้วยความพอประมาณ มีความสมดุลในด้านรายรับและรายจ่าย ทั้งด้านการวางแผนประมาณการและการเกิดขึ้นจริง โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

หลักการมีเหตุผล (Reasoning Approach) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

หลักการภูมิคุ้มกัน (Immune Concept) หมายถึง ความพร้อมในการรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

นอกจากนี้ควรต้องมีเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีความรู้ต้องคู่คุณธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง มีความรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันด้วยความรอบคอบ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และใช้สติปัญญาในการเชื่อมโยงกับการวางแผนการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในดังที่แสดงในตาราง ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความ

ระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และ ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและ นักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อม ต่อ การรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่พอเพียงกับตัวเอง ทำให้อยู่ได้ ไม่ต้องเดือดร้อน มี สิ่งจำเป็นที่ทำได้โดยตัวเองไม่ต้องแข่งขันกับใคร และมีเหลือเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ไม่มี อันนำไปสู่การ แลกเปลี่ยน ในชุมชน และขยายไปจนสามารถที่จะเป็นสินค้าส่งออก เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจ ระบบเปิด ที่เริ่มจากตนเองและความร่วมมือ วิธีการเช่นนี้จะดึงศักยภาพของประชากรออกมาสร้าง ความเข้มแข็งของครอบครัว ซึ่งมีความผูกพันกับ “จิตวิญญาณ” คือ “คุณค่า” มากกว่า “มูลค่า” ใน ระบบเศรษฐกิจพอเพียงจะจัดลำดับความสำคัญของ “คุณค่า” มากกว่า “มูลค่า” มูลค่านั้นขาดจิต วิญญาณ เพราะเป็นเศรษฐกิจภาคการเงิน ที่เน้นที่จะตอบสนองต่อความต้องการที่ไม่จำกัดซึ่งไร้อ ขอบเขต ถ้าไม่สามารถควบคุมได้การใช้ทรัพยากรอย่างทำลายล้างจะรวดเร็วขึ้นและปัญหาจะตามมา เป็นการบริโภคที่ก่อให้เกิดความทุกข์หรือพาไปหาความทุกข์ และจะไม่มีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์ใน การบริโภค ที่จะก่อให้เกิดความพอใจและความสุข บริโภคต้องใช้หลักขาดทุนคือกำไร อย่างนี้จะ ควบคุมความต้องการที่ไม่จำกัดได้ และสามารถจะลดความต้องการลงมาได้ ก่อให้เกิดความพอใจและ ความสุข เท่ากับได้ตระหนักในเรื่อง “คุณค่า” จะช่วยลดค่าใช้จ่ายลงได้ ไม่ต้องไปหาวิธีทำลาย ทรัพยากรเพื่อให้เกิดรายได้มาจัดสรรสิ่งที่เป็น “ความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด” และขจัดความสำคัญ ของ “เงิน” ในรูปรายได้ที่เป็นตัวกำหนดการบริโภค ลงได้ระดับหนึ่ง แล้วยังเป็นตัวแปรที่ไปลดภาระ ของกลไกของตลาดและการพึ่งพิงกลไกของตลาด ซึ่งบุคคลโดยทั่วไปไม่สามารถจะควบคุมได้ รวมทั้ง ได้มีส่วนในการป้องกันการบริโภคเลียนแบบ (Demonstration Effects) จะไม่ทำให้เกิดการสูญเสีย จะทำให้ไม่เกิดการบริโภคเกิน (Over Consumption) ซึ่งก่อให้เกิดสภาพเศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา ซึ่งการจะดำเนินชีวิตที่ก่อให้เกิดผลต่อส่วนรวมและประชาชนได้ใช้แนวคิดในการอยู่อย่างพอเพียง อย่างแท้จริง การจัดทำบัญชีครัวเรือนถือเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสร้างนิสัยให้เกิดการใช้จ่ายอย่าง มีเหตุมีผลและรู้จักการประมาณตนและทำให้เกิดภูมิคุ้มกัน

แนวคิดในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ความหมายของการบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของการบัญชีครัวเรือนไว้ ดังนี้

พิเชษฐ์ ตั้งสงฆ์ไพบูรณ์ (2555 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การ แสดงหรือการบันทึกจำนวนเงินรับจ่ายประจำของครัวเรือน โดยแสดง วัน เดือน ปี รายการรับ รายการจ่าย และจำนวนเงิน

ฉัตรมณี กลางสวัสดิ์ (2552 : 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเพื่อมาบันทึก โดยมีการจำแนกข้อมูลทางการเงินของครอบครัวที่อยู่บ้านเดียวกันโดยแยกเป็นหมวดหมู่เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์

ภัทรา เรื่องสินภิญญา (2552 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การนำการบัญชีมาประยุกต์เพื่อเป็นเครื่องมืออย่างมือของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นบัญชีที่ใช้สำหรับบันทึกรายได้และรายจ่าย

นภาพร ลิขิตวงศ์จร (2550 : 25 - 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของชีวิตตัวเอง โดยสามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การแสดงหรือบันทึกจำนวนเงิน รับ-จ่าย ประจำวันของครัวเรือน โดยแสดง วัน เดือน ปี รายการรับ-จ่าย และจำนวนเงิน บัญชีครัวเรือนมีทั้งแบบบันทึก ง่าย และแบบบันทึกที่ซับซ้อน เช่น การสำรวจข้อมูลครัวเรือนในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนที่ ธ.ก.ส. ให้การสนับสนุน โดยขอความร่วมมือจากเกษตรกรให้บันทึกบัญชีครัวเรือน

Wallace (2014 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง สมุดบันทึกทางการเงินที่ใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

Phillip (2010 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของรายได้และค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยข้อมูลที่ได้จากการบันทึกสามารถบอกสถานะทางการเงินของครอบครัวทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้

Evans (2009 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การจดบันทึก รายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว โดยการแยกรายได้และค่าใช้จ่ายออกเป็นหมวดหมู่ ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำมาจัดระเบียบรายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว

Whelan (2008 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีครัวเรือน หมายถึง การบันทึก รายได้และค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน โดยข้อมูลที่ได้จากการบันทึกสามารถนำมาตรวจสอบรายได้และค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการบันทึกบัญชีวิธีหนึ่งที่ดีที่สุดที่ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและสามารถบริหารจัดการการเงินภายในครัวเรือนได้

จากความหมายของการบัญชีครัวเรือนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การจดบันทึกทางการเงิน รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยข้อมูลที่ได้จากการบันทึกสามารถบอกสถานะ รายได้ รู้รายจ่าย รู้ถึงการใช้จ่ายอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และนำไปสู่การออมในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการบัญชีครัวเรือน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2548) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการในขณะนั้น คือ

1. เพื่อจุดประกายการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินให้แก่ครอบครัวของเกษตรกรโดยใช้หลักของการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างง่าย ซึ่งมีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย เป็นประจำ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหลังการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้มีการเรียนรู้การจัดการบริหารการเงินของครอบครัว เรียนรู้หลักการบัญชี และให้มีนิสัยการใช้จ่ายที่มีประโยชน์ รู้จักการออม

3. เพื่อเชื่อมโยงบัญชีครัวเรือนในระดับปัจเจกชนสู่บัญชีชุมชน ตลอดจนจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินและความยากจน ในระยะเริ่มแรกของโครงการ ธ.ก.ส. จะดำเนินการส่งเสริมให้แก่ครอบครัวเกษตรกรไทย

ทั้งนี้แนวคิดการบัญชีครัวเรือน ทางกรมบัญชีสหกรณ์ได้มีการประยุกต์จากแนวคิดการบัญชีครัวเรือนของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2553) โดยมีประเด็นที่ควรให้ความสนใจดังนี้

เกณฑ์รายรับ (Revenue Basic) หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์หรือผลตอบแทนจากการลงทุน ในรูปแบบต่าง ๆ

เกณฑ์รายจ่าย (Expenditure Basic) หมายถึง การใช้จ่ายเงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมาหรืออาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนกลับคืนมาในรูปของสินค้าหรือบริการ

เกณฑ์การคำนวณต้นทุน (Cost Basic) หมายถึง ต้นทุนในการประกอบอาชีพ การผลิตสินค้าต่าง ๆ เช่น วัตถุดิบ ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิต

หลักการออม (Saving Basic) หมายถึง การเก็บสะสมเงินที่ละเล็กทีละน้อยให้พอกพูนขึ้น อาจจะอยู่ในรูปของเงินเก็บ เงินฝากธนาคาร หรือพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งจะได้รับดอกเบี้ย เป็นผลตอบแทน

การทำบัญชี การทำบัญชีโดยความหมาย (http://accounting.east.spu.ac.th/account/depart_new/Open_knowledge.php?id=398 เข้าถึงข้อมูล 10 กุมภาพันธ์ 2557) คือ การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตนเอง และภายในครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของชีวิตของตนเอง สามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่ได้ ที่บันทึกไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตในครอบครัว

ส่วนบัญชีครัวเรือน มิได้หมายถึงการทำบัญชีหรือบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันเท่านั้น แต่อาจหมายถึงการบันทึกข้อมูลด้านอื่น ๆ ในชีวิต ในครอบครัวของเราได้ด้วย เช่น บัญชีทรัพย์สิน พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ในบ้านเราในชุมชนเรา บัญชีความรู้ความคิดของเรา บัญชีผู้ทรงคุณ ผู้รู้ในชุมชนเรา บัญชีเด็กและเยาวชนของเรา บัญชีภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ของเรา เป็นต้น หมายความว่า สิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตของเรา เราจดบันทึกได้ทุกอย่าง หากประชาชนทุกคนจดบันทึกจะมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศจะเป็นแหล่งเรียนรู้ ครอบครัวเรียนรู้ ชุมชนเรียนรู้ และประเทศเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นที่มาของปัญญา ปัญญาเป็นที่มาของความเจริญทั้งกาย สังคม จิตใจ และจิตวิญญาณของมนุษย์ จะเห็นว่าการทำบัญชีหรือการจดบันทึกนี้สำคัญยิ่งใหญ่มาก บุคคลสำคัญในประเทศหลายท่านเป็นตัวอย่างที่ดีของการจดบันทึก เช่น ท่านพุทธทาส ในหลวง และสมเด็จพระเทพ ล้วนเป็นนักบันทึกทั้งสิ้น การบันทึก คือ การเขียน เมื่อมีการเขียนย่อมมีการคิด เมื่อมีการคิดย่อมก่อปัญญา แก้ไขปัญหาได้โดยใช้เหตุผลวิเคราะห์พิจารณา ได้ถูกต้อง นั่นคือ ทางเจริญของมนุษย์

ความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550, หน้า 26) ได้กล่าวถึง การบัญชีครัวเรือนว่า เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการช่วยเตือนให้ทราบถึงสถานะทางการเงินทั้งส่วนของการใช้จ่ายในครัวเรือนและต้นทุนในการประกอบอาชีพ หากพบว่าเริ่มมีรายจ่ายหรือหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจากการประกอบอาชีพก็จะได้ทราบว่าหนี้สินหรือรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้นเกิดจากสาเหตุใด และหากพบว่าหนี้สินพอกพูนจากการประกอบอาชีพทุกปีก็อาจพิจารณาปรับเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น หรืออาจมีอาชีพเสริมอื่นเข้ามาเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และการบัญชีครัวเรือนยังสามารถนำเอาข้อมูลการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายเงินโดยการพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันว่ามีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมากและรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมีพอใช้และเหลือเก็บเพื่อการออมทรัพย์สำหรับใช้จ่ายสิ่งจำเป็นต่อไปในอนาคต

การทำบัญชีครัวเรือนจะเป็นการใช้ในกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มบุคคลกลุ่มใดก็ตามเป็นสิ่งที่สามารถสรุปสาระที่ชี้ให้เห็นว่ามีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ตนเองและครอบครัวทราบรายรับ รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือในแต่ละวัน

รายรับ หรือรายได้ คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายได้จากค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร หรือจากเงินให้กู้ยืม รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ เป็นต้น

รายจ่าย หรือค่าใช้จ่าย คือ เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา สิ่งตอบแทนอาจเป็นสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำค่าไฟฟ้า (ค่าสาธารณูปโภค) ค่าน้ำมัน ค่าหนังสือตำรา เป็นต้น หรือรายจ่าย อาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนคือสินค้าหรือบริการก็ได้ เช่น เงินบริจาคเพื่อการกุศล เงินทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

หนี้สิน คือ ภาระผูกพันที่ต้องชดใช้คืนในอนาคต การชดใช้อาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่า ที่ครอบครัวหรือตนเองมีอยู่ หนี้สินเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีค่าที่ครอบครัวหรือตนเองได้รับมาจากบุคคลหรือแหล่งเงินภายนอก เช่น การกู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน การกู้ยืมเงินจากกองทุนต่าง ๆ การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อ การซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนชำระ หรือการเช่าซื้อ เป็นต้น

เงินคงเหลือ คือ เงินหรือทรัพย์สินที่วัดมูลค่าได้ หลังจากนำรายรับลบด้วยรายจ่ายแล้วปรากฏรายรับมากกว่ารายจ่ายจะทำให้มีเงินคงเหลือ หรือในหลักทางบัญชีเรียกว่ากำไร แต่หากหลังจากนำรายรับลบด้วยรายจ่ายแล้วปรากฏว่ารายจ่ายมากกว่ารายรับจะทำให้เงินคงเหลือติดลบหรือทางบัญชีเรียกว่าขาดทุน นั่นเอง

2. นำข้อมูลการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันมีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมาก และรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก เพื่อให้การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมีพอใช้และเหลือเก็บเพื่อการออมทรัพย์สำหรับใช้จ่ายสิ่งจำเป็นในอนาคต บัญชีครัวเรือนถือเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก 3 ข้อคือ การพอประมาณ ถ้ารู้รายรับรายจ่าย ก็จะใช้แบบพอประมาณ

แต่ มีเหตุผล รู้ว่ารายจ่ายใดจำเป็นไม่จำเป็น และเมื่อเหลือจากใช้จ่ายก็เก็บออม นั่นคือ ภูมิคุ้มกัน ที่เอาไว้คุ้มกันตัวเราและครอบครัว บัญชีครัวเรือนสามารถจัดได้หมด จึงนับว่ามีประโยชน์มาก

วันที่	รายการ	รับ	จ่าย	คงเหลือ	รหัสบัญชี
01/10/2005	ยอดเริ่มต้น			10,000.00	
01/10/2005	ค่าเดินทาง		200.00	9,800.00	201
01/10/2005	วัตถุดิบ		2,000.00	7,800.00	200
01/10/2005	ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง		300.00	7,500.00	202
01/10/2005	ค่าวัสดุหีบห่อ		100.00	7,400.00	203
01/10/2005	ค่าจ้างส่งของ		80.00	7,320.00	204
02/10/2005	ขายสินค้า	1,500.00		8,820.00	100
03/10/2005	ขายสินค้า	2,000.00		11,820.00	100
04/10/2005	รับเงินค่าจ้าง	1,000.00		11,720.00	101
05/10/2005	ค่าวัสดุหีบห่อ		100.00	11,720.00	203
06/10/2005	ค่าจ้างขนส่ง		80.00	11,640.00	204

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างรูปแบบของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือบัญชีรายรับรายจ่ายนี้ ไม่ใช่เป็นแต่เพียงการจดบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เป็นเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสามัคคีภายในครอบครัว รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันในสังคม มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการจดบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำให้ประชาชนทุกคนรู้จักการบริหารจัดการด้านการเงินและการวางแผนการทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ครอบครัวมีความสุขใช้ชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง มีเหตุมีผล รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความพอประมาณ การเงินมีสภาพคล่อง รู้จักการเก็บออม ทุกคนรู้ถึงแหล่งที่มาของรายรับและการใช้ไปของค่าใช้จ่ายในแต่ละวันสามารถนำข้อมูลการใช้จ่าย มาวางแผนบริหารการเงินในอนาคตได้ แต่การจะจัดทำบัญชีแล้วเกิดผลตามแนวคิดที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นเรื่องที่ต้องจัดทำบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจจากการรับรู้ และมีมุมมอง ทักษะต่อการทำบัญชีครัวเรือนในเชิงบวกด้วย

ปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

อังคณา ประเสริฐศรี และคณะ (2555) กล่าวว่า ในระยะเริ่มต้นของการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะเกิดปัญหาเนื่องจากประชาชนเห็นว่าค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ทำให้เกิดการท้อแท้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและไม่ต้องการที่จะบันทึกบัญชีต่อไปโดยปัญหาส่วนใหญ่ในการจัดทำบัญชี ได้แก่

1. การลืมบันทึกบัญชี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกบัญชี และส่งผลให้ไม่อยากบันทึกบัญชี

2. ผู้จัดทำเข้าใจผิดในรายการบัญชี ไม่เข้าใจรายการที่เป็นรายรับจึงไม่ได้บันทึกบัญชี เช่น ลูกส่งเงินมาให้พ่อแม่สำหรับใช้จ่ายทุกวันสิ้นเดือนแต่พ่อแม่ไม่ได้บันทึกบัญชีรายรับ เนื่องจากเข้าใจว่าเงินที่ได้รับมานั้นมิได้เกิดจากการประกอบอาชีพของตนเองหรือเข้าใจผิดในรายการหนี้สิน เช่น ยืมเงินมาใช้แต่บันทึกว่าเป็นรายรับทำให้มิได้เก็บเงินไว้สำหรับจ่ายชำระหนี้ในอนาคต

3. การเขียนชื่อรายการผิด การบันทึกตัวเลขผิด การบวก หรือการลบจำนวนเงินผิดอาจเกิดจากการลืมนัดบันทึกรายการบัญชี หรือบันทึกรายการซ้ำ ๆ กันหลายรายการ ปัญหาดังกล่าว แก้ไขโดยการคำนวณจำนวนเงินกระทบยอดเงินคงเหลือในบัญชีกับยอดเงินฝากธนาคารที่ครอบครัวมีอยู่จริงหรือยอดเงินที่เก็บไว้สำหรับใช้จ่ายจริง หากพบว่ายอดเงินคงเหลือในบัญชีเท่ากับยอดเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝากธนาคารแสดงว่าการจัดทำบัญชีถูกต้อง แต่หากกระทบยอดแล้วยอดเงินทั้งสองไม่เท่ากันอาจเกิดจากการบันทึกบัญชีผิดพลาด หรือเงินสดของครอบครัวสูญหาย

หลักการจัดทำบัญชีครัวเรือน

กรมการพัฒนาชุมชน (2549, หน้า 17) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการให้สมาชิกภายในครัวเรือนมีการจดบันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายของตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้สมาชิกทุกคนในครัวเรือนรู้รายรับรายจ่ายในวันแต่ละเดือน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเตือนให้ทุกคนตระหนักถึงความเป็นอยู่ของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคตภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกบัญชีมาพิจารณาปรับปรุง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินของครอบครัวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดใน 3 ด้าน ดังนี้

1. การลดรายจ่าย (Decreasing Expend) เป็นการให้ครัวเรือนบันทึกบัญชีรับ - จ่าย เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนให้ต่ำลง โดยมีกิจกรรมเพื่อลดรายจ่าย เช่น เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชผักสวนครัว การแปรรูปผลผลิต และมีกิจกรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิตในการประกอบอาชีพของครัวเรือน เช่น ใช้ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการตัดรายจ่ายในสิ่งที่ฟุ่มเฟือย เช่น รายจ่ายเกี่ยวกับการพนัน และสิ่งเสพติด เป็นต้น

2. การเพิ่มรายได้ (Increasing Revenue) เป็นการให้ครัวเรือนบันทึกบัญชีรับ - จ่าย เพื่อที่จะได้มีกิจกรรมเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนมากขึ้น เช่น การทำอาชีพเสริม ผลิตสินค้า OTOP การใช้เวลาว่างรับจ้างเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น และครัวเรือนควรมีการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทำไร่นาสวนผสม และครัวเรือนควรมีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการประกอบอาชีพ หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ในครัวเรือนที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและประหยัด

3. การออม (Saving Money) เป็นการให้ครัวเรือนบันทึกบัญชีรับ - จ่าย เพื่อให้ครัวเรือนได้ตระหนักถึงการประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และมีการออมเงินไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็นหรือฉุกเฉิน

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ได้ผลและเป็นไปตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริงนั้นผู้จัดทำบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจจากการรับรู้ และมีมุมมองทัศนคติต่อการทำบัญชีครัวเรือนในเชิงบวก

ปทานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532: 246) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษที่มีความหมายไว้ดังนี้

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

นอกจากนั้นได้มีผู้ที่พูดถึงความคิดเห็นเอาไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

ประเภทของความคิดเห็น ความคิดเห็นสามารถแบ่งเป็น 2 ประการด้วยกัน คือ 1) ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก 2) ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ 1) ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นต้นว่า ช่วงอายุ เพศ ฯลฯ ที่แตกต่างกันก็มีส่วนต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน 2) ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำนมคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำนมหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำนมที่ได้ทานเป็นครั้งแรก เป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ 3) ความคิดเห็นที่เกิดจากอิทธิพลครอบครัว เป็นปัจจัยที่บุคคล

ได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว 4) ความคิดเห็นของกลุ่มเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลซึ่งได้รับการถ่ายทอด และมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามได้ 5) สื่อมวลชน บุคคลได้รับสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อได้

การรับรู้ (Perception) การรับรู้ หมายถึง ขบวนการประมวลและตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่ได้จากความรู้สึก ส่วนความรู้สึกเกิดจากการกระตุ้นอวัยวะรับความรู้สึกซึ่งมีอยู่ 5 ชนิด คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง การรู้สึกจึงมีลักษณะง่าย ตรงไปตรงมา ไม่ตกอยู่ที่อิทธิพลของการเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ ฯลฯ ส่วนการรับรู้จะเป็นขบวนการต่อไป คือ ตีความจากสิ่งที่ได้รับจากการรู้สึกออกมาให้มีความหมายว่า สิ่งที่เราเห็นคืออะไร เสียงที่ได้ยินคือเสียงอะไร การรับรู้จึงมีเรื่องของจิตวิทยา คือ การเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ อารมณ์ จากการวิจัยมีการค้นพบว่าการรับรู้ของคนเกิดจากการเห็น 75% จากการได้ยิน 13% การสัมผัส 6% กลิ่น 3% และรส 3% การรับรู้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยในการรับรู้ หรืออาจกล่าวได้ว่าการรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลได้รับข่าวสารข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว และมีการวิเคราะห์ตีความข่าวสารข้อมูลนั้น จนเกิดความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลนั้น อย่างใดอย่างหนึ่ง ตีความเพื่อทำความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลที่ได้รับนั้น บุคคลจะอาศัยข้อมูลที่ได้รับในปัจจุบัน ประกอบกับสิ่งที่เคยรับรู้ไว้จากในอดีตและเก็บไว้ในความทรงจำ ตลอดจนความคาดหวังของบุคคลต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

การรับรู้ของบุคคล ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1. สิ่งเร้าภายนอก (External Stimuli) หมายถึง ลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งเร้าที่มากระทบประสาทสัมผัสของบุคคล เช่น สี สัน ขนาด ความแปลกใหม่
2. สิ่งเร้าภายใน (Internal Stimuli) หมายถึง ความสนใจ ความคิด ความต้องการ แรงจูงใจ การคาดหวัง ที่มีอยู่ในจิตใจของบุคคลในขณะที่มีการรับสัมผัสเกิดขึ้น เช่น แม่ลูกอ่อนจะรับรู้เสียงร้องของลูกได้ดีกว่าเสียงอื่น ๆ

การจัดระบบการรับรู้ของมนุษย์เมื่อพบสิ่งเร้าไม่ได้รับรู้ตามที่สิ่งเร้าปรากฏ แต่จะนำมาจัดระบบตามหลัก ดังนี้

1. หลักแห่งความคล้ายคลึง (Principle of similarity) สิ่งเร้าใดที่มีความคล้ายกันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
2. หลักแห่งความใกล้ชิด (Principle of proximity) สิ่งเร้าที่มีความใกล้กันจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน
3. หลักแห่งความสมบูรณ์ (Principle of closure) เป็นการรับรู้สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้จะมีบทบาทและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระบวนการในการเรียนรู้ต่อข้อมูลนั้นและส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่สุด

ปัจจัยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การส่งเสริมในการจัดทำบัญชีหรือพฤติกรรมในเรื่องใดก็ตามเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้อง กับการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ (Knowledge Recognition) ซึ่งหมายถึง การมีจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้ ความเข้าใจและเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน เพื่อกระบวนการขับเคลื่อนที่เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การส่งเสริมจะต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ทักษะปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน (Skill Practice) หมายถึง ความสามารถด้านการจดบันทึกที่รายละเอียดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

2. ทักษะการคิดหลักบัญชี (Thinking System) หมายถึง ความสามารถในการคิดและปฏิบัติโดยยึดหลักการระบบทางการบัญชีที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามกระบวนการที่ชัดเจน ถูกต้อง

3. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Knowledge Implementation) หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนไปบูรณาการและประกอบการวางแผน การดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาก หากการดำเนินงานในทักษะต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาเกิดประสิทธิภาพ การส่งเสริมเพื่อการจัดทำบัญชีก็จะเกิดผลดีต่อการใช้บัญชีครัวเรือนและพฤติกรรมค่าใช้จ่ายที่ดีด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า กองติดตามและประเมินผล ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2548) ได้ทำการศึกษาและประเมินผลโครงการครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจทำบัญชีครัวเรือน จากเกษตรกรรูกค้า ธ.ก.ส. พบว่า ปัจจุบันเกษตรกรรูกค้า ธกส. มีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายภายในครัวเรือนลงในสมุดบัญชีครัวเรือน เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.4 อันเป็นผลมาจากการได้รับการอบรมหรือคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. จนสามารถจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายลงในสมุดบัญชีครัวเรือนได้อยู่ในระดับถูกต้องมาก ในอัตราร้อยละ 41.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่ายในครัวเรือน อาทิเช่น มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน และหารายได้เพิ่ม ร้อยละ 70.0 มีการจำแนกรายจ่ายที่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่ค่อยจำเป็น และรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย ร้อยละ 70.9 มีความคิดที่จะลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลง ร้อยละ 36.4 ซึ่งรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ได้แก่ ลดค่าเช่า บุหรี่ ค่าเครื่องแต่งกาย ส่วนการวางแผนนำเงินที่เหลือไปใช้จ่ายกรณีมีรายรับมากกว่ารายจ่าย ส่วนใหญ่จะเก็บไว้ใช้ในครัวเรือน และฝากธนาคาร ร้อยละ 32.4 และ 30.3 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการจดบันทึกมีประโยชน์ ทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.1 และคิดว่าจะจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ลงในสมุดบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 89.8 ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการจดบันทึกสมุดบัญชีครัวเรือนนั้น ส่วนใหญ่อ้างว่าไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงานเช้าถึงเย็น ธนาคารจึงควรกระตุ้นเกษตรกรให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจดบันทึกใน

ประเด็นที่ทำให้ทราบรายรับ-รายจ่าย และตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป เพื่อออมเงินไว้ใช้ในยามจำเป็น

มยุรี กิม่วงนสง (2551) การจัดทำบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกรปลูกค้า ณาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางน้ำเปรี้ยว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามจากเกษตรกรปลูกค้าของ ธกส. สาขาบางน้ำเปรี้ยว จำนวน 240 คน ได้นำข้อมูลมา วิเคราะห์ แปลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าร้อยละ ความถี่ และค่ามัธยฐานเลขคณิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 51 – 60 ปี สถานภาพสมรส จบ การศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือน 4 – 5 คน มีรายได้ภาคการเกษตรจากการทำนา 203,899 บาท เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการจัดประชุม ชี้แจงโครงการ เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนให้เกษตรกร ร้อยละ 87.9 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึก บัญชีที่ถูกต้องน้อย เจ้าหน้าที่ ธกส. มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้กับเกษตรกร ร้อยละ 87.5 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ ธกส. มีการสาธิตการลงบัญชีครัวเรือนให้กับเกษตรกร ร้อยละ 90.4 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึก บัญชีที่ถูกต้องปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า ครู ก และ ครู ข และนักบัญชีอาสา มีการ ตรวจสอบและติดตามการลงบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร ร้อยละ 82.9 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึก บัญชีที่ถูกต้องปานกลาง เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ ธกส. มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร รับรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ร้อยละ 96.3 มีผลทำให้เกษตรกรจดบันทึกบัญชีที่ถูกต้องปาน กลาง เกษตรกรส่วนใหญ่จดบันทึกบัญชีครัวเรือนเอง และจดบันทึกเฉพาะรายการใหญ่ ๆ เท่านั้น จด บันทึกสัปดาห์ละครั้ง และไม่มีการสรุปยอดเงินรวมของรายการที่รับจ่าย เกษตรกรส่วนใหญ่สรุป ยอดเงินรวมของรายการที่รับจ่ายไปทุกเดือน มีรายรับมากกว่ารายจ่าย ไม่มีการทบทวนรายจ่ายที่จัด ไว้ ไม่สามารถแยกรายจ่ายออกเป็นรายจ่ายที่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่ค่อยจำเป็น และรายจ่ายฟุ่มเฟือย มี เงินออมภายหลังจากได้จดบันทึกรายรับรายจ่ายลงในสมุดบัญชีครัวเรือนและสรุปยอด

ไชยา ทองต้อย (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร และ ศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร ประชากรที่ใช้ ใน การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 ตำบลห้วยสะแก อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 265 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมุติฐาน (Inferential statistics) โดย การวิเคราะห์การผันแปร (Analysis of Variance ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 46 ปี ขึ้นไป ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รายได้/เดือนต่ำกว่า 3,000 บาท และมีขนาดของครัวเรือน 3-6 คน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในด้านการเพิ่มศักยภาพ ด้านการปฏิรูป การศึกษา ด้านการสร้างปัญญา และด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบปัจจัยที่มี ผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร จำแนกตาม อายุ การศึกษา รายได้ และขนาดของ ครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุกัญญา ชัยวิชู (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย ด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยด้านการรับรู้ และปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในอำเภอบางไทรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม และใช้วิธีการสุ่มแบบไม่ใช้ ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ส่วนการวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละในเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) และไคสแควร์ (Chi-square) กับสมการจำแนกกลุ่ม (Multiple Discriminants Analysis: MDA) สำหรับวิธีการประมวลผลเพื่อวิเคราะห์นั้นใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นหลัก โดยการใช้โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนรายได้รวมต่อเดือน รายจ่ายรวมต่อเดือน และเงินออมต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ อยู่ที่ระดับ 0.05 ปัจจัยทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรม การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชากรในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการวิเคราะห์ผลโดยการจำแนกกลุ่ม (Multiple Discriminants Analysis: MDA) เพื่อจำแนกกลุ่มของปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุน ปัจจัยด้านการรับรู้ และปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยดังกล่าวสามารถจำแนกกลุ่มพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

วาริพัฒน์ มงคลสมัย (2551) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ทางบัญชีตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง พบว่า รูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชน เป็นสมุดบัญชีตามรูปแบบของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้บันทึกบัญชีครัวเรือน เพราะชุมชนขาดความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือน

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ชุมชนสนใจการบันทึกบัญชีครัวเรือนตามรูปแบบสมุดบัญชีของนักวิจัยโดยการแยกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกจากกัน และการนำแนวพระราชดำริ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการใช้จ่ายเงินทำให้ชุมชนลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและมีเงินออมมากขึ้น การทำบัญชีทุกวันเพราะเราจะได้รู้การใช้จ่ายในบัญชีครัวเรือนที่ชัดเจน ทำให้รู้ว่ารายจ่ายของครอบครัวส่วนมากมาจากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

ทรายทอง เลิศเปียง (2555) ศึกษาเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษา นักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์ เทคโนโลยี จังหวัดลำปาง ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์ เทคโนโลยี จำนวน 80 คน

วิธีการวิจัยได้แก่ การสัมภาษณ์ เชิงลึกและฝึกปฏิบัติบันทึกบัญชีรับ-จ่ายส่วนบุคคลตามหลักการจัดทำ บัญชีรับ - จ่าย ตามสมุดบัญชีครัวเรือนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยวิเคราะห์ใช้สถิติเชิงพรรณนาคือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถในการบันทึกบัญชี รับ-จ่าย พฤติกรรมการจ่ายเงินส่วนใหญ่เป็นการจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าอาหาร ตามลำดับ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลตามแนวคิดการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและบริหารจัดการที่ดีของตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านวางแผนหาเงิน/เปลี่ยนงาน อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงด้านเดียว นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

สุภาวดี รัตตวิเศษ และปัทมาภรณ์ แลบัว (2555) ศึกษาเรื่อง โครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน อันจะเป็นผลให้ มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การบัญชีครัวเรือนวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ได้ประยุกต์ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบที่มีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว และมีการทดสอบก่อนและหลังการทดสอบ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ชาวบ้านรู้จักบันทึกการใช้จ่ายเงินเพื่อทำบัญชีครัวเรือนที่หมู่บ้านหนองหัวพาน ตำบลหนองหัวพาน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 60 คน ได้แก่ แบบเข้าร่วมโครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน และแบบประเมินความพึงพอใจของการจัดโครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน ประเมินจากสมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ในการจดบันทึกในสมุดบัญชีครัวเรือนเป็นรายสัปดาห์แจกแบบสอบถามให้กับชาวบ้านและสัมภาษณ์จากชาวบ้านว่าพึงพอใจมากน้อยเพียงใด เพื่อประเมินผลการดำเนินงานความพึงพอใจโครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ

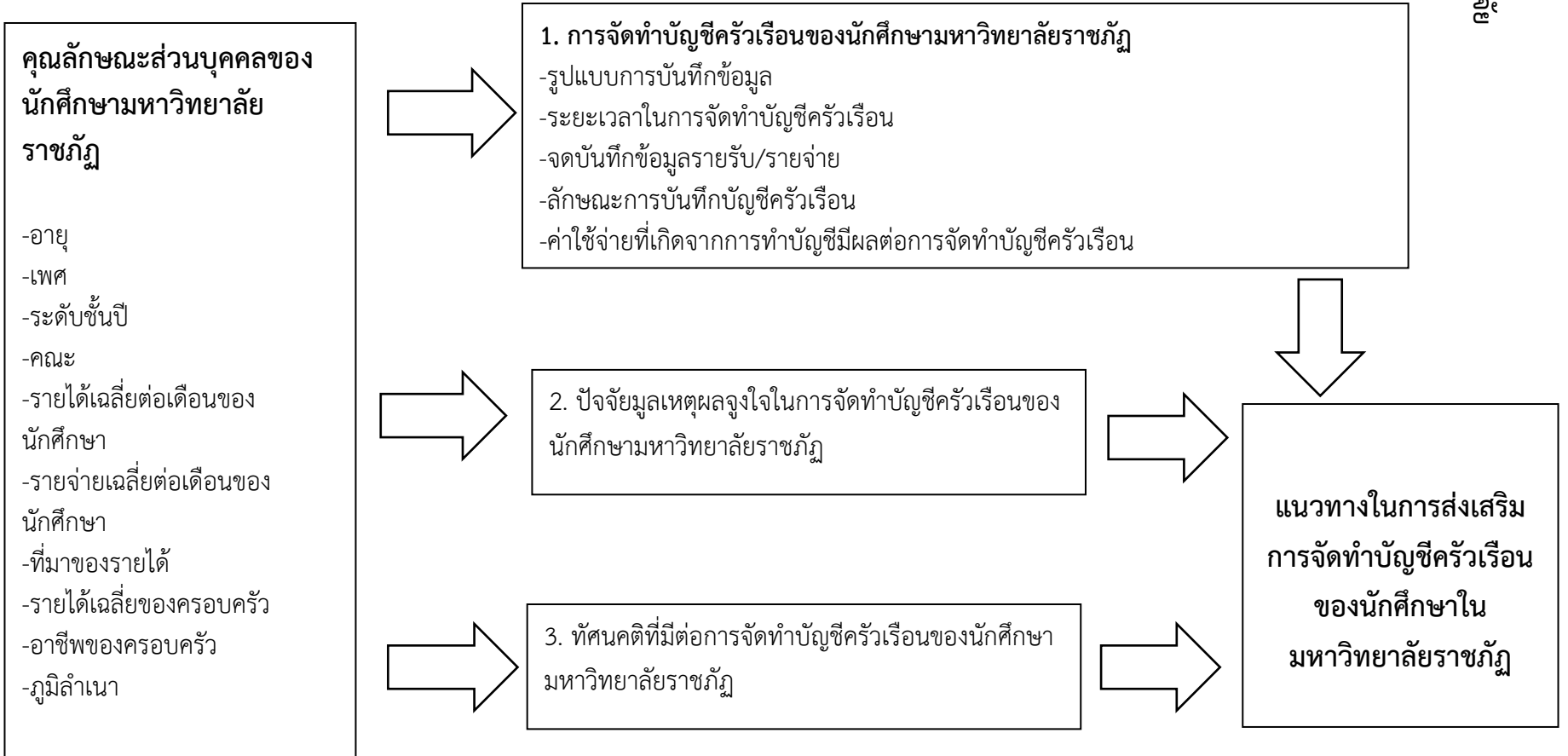
สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลงบัญชีรายรับ-จ่ายในครัวเรือน รองลงมาได้แก่ การให้บริการของนักศึกษาช่วยในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และความพร้อมและความตรงต่อเวลาที่จะให้บริการ

พรรณผกา แสงสุด (2557) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 330 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการออมและอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการเพิ่มรายได้ และด้านการลดรายจ่าย และเกษตรกร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพชีวิตโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว และด้านการมีส่วนร่วม และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสุขภาพ และด้านรายได้เกษตรกรที่มีรายได้ต่อเดือนของครัวเรือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือนของครัวเรือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมแตกต่างกัน เกษตรกรที่มีรายได้ต่อเดือนของครัวเรือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพชีวิตโดยรวมด้านที่อยู่อาศัย และด้านรายได้แตกต่างกัน เกษตรกรที่มีจำนวนการกักเงินจากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพชีวิตโดยรวม ด้านที่อยู่อาศัยด้านครอบครัว และด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนด้านการลดรายจ่าย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพชีวิต ด้านที่อยู่อาศัย 2) ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเพิ่มรายได้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพชีวิตโดยรวมด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว และ 3) ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการออมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพชีวิตโดยรวม ด้านสุขภาพ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านรายได้ และด้านการมีส่วนร่วม

โดยสรุป ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม ดังนั้น เกษตรกรควรจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยให้ความสำคัญกับการจัดบันทึกบัญชีในด้านรายได้และรายจ่ายของตน นอกจากนี้ยังควรทำการวางแผนเพื่อหาทางที่จะลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ของครอบครัว รวมถึงการออมเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉินและอนาคตซึ่งส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับการวิจัย มีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

โครงการวิจัยนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 354,158 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

เนื่องจากทราบจำนวนประชากรจึงใช้การคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรกรณีทราบจำนวนประชากร (Yamane, 1973, p. 1088) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ($e = .05$) ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ดังนี้

$$N = \frac{354,158}{1 + (354,158) (.05)^2}$$

$$= 395.55$$

จากการคำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่าง 399.55 คน ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน คณะผู้วิจัยจึงขอเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 400 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

มีขั้นตอนการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏในแต่ละภาค ๆ ละ 100 คน เท่าๆ กัน จำนวน 4 ภาค เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ขั้นที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างโดยการใส่รายชื่อ ภูมิภาคต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย จำนวน 6 ภูมิภาค ประกอบไปด้วย 1. ภาคเหนือ 2. ภาคกลาง 3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4. ภาคตะวันออก 5. ภาคตะวันตก และ 6. ภาคใต้ โดยจะเลือกตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างมา 4 ภูมิภาค ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การสุ่มหาตัวแทนภูมิภาค

รายชื่อภูมิภาคต่างๆที่มีอยู่ในประเทศไทย		ตัวแทนภูมิภาค
ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันตก	ภาคกลาง
ภาคตะวันออก	ภาคใต้	ภาคใต้
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนการตอบแบบสอบถามของแต่ละภูมิภาค

- มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ โดยการใส่รายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏทางภาคเหนือจำนวน 8 แห่ง ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ

รายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ		ตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	

- มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง โดยการใส่รายชื่อรายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏทางภาคกลางจำนวน 14 แห่ง ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง

รายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง		ตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	

- มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ โดยการใส่รายชื่อรายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏทางภาคใต้จำนวน 5 แห่ง ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้

รายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้		ตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช		

- มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการใส่รายชื่อรายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 12 แห่ง ผลของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับสลาก (Lottery Sampling) ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 การสุ่มหาตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้		ตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์	
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่กำลังศึกษากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ถูกคัดเลือกไว้ โดยไม่เจาะจงเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และ คณะที่ศึกษา จำนวน 100 คน ทั้ง 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏ การเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาด้วยตนเองและรอรับการตอบแบบสอบถามโดยการเก็บแบบสอบถามจะเก็บแบบสอบถามตั้งแต่เวลา 9.00 น. ถึง เวลา 16.00 น.

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

โครงการวิจัยนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ดังนี้

การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพมีการนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมาใช้เป็นประเด็นในการตั้งคำถามโดยนำประเด็นข้อคำถามจากการวิจัยเชิงปริมาณที่น่าสนใจมาใช้ในการตั้งคำถามกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ตามประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การกำหนดประชากร

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant)

คณะวิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก (In – depth Interview) กับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling)

โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์แบบสะดวกสบาย (Convenience Sampling) โดยไม่เจาะจง
ชั้นปีที่ศึกษา หรือคณะที่ศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับหัวข้อการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 ภูมิภาค ประกอบไปด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภูมิภาคละ 3 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 ราย

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
3. นำเครื่องมือที่ออกแบบ ปรีกษาอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

(IOC: Index of item objective congruence)

4. นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มที่เสมือนกลุ่มตัวอย่าง (Pre-Test) จำนวน 30

ชุด

5. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
6. ปรับแก้แบบสอบถามภายหลังทราบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย
7. ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ นั้น
คณะวิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทดสอบความแม่นยำหรือเที่ยงตรง
(Validity) ดังต่อไปนี้

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาที่ปรึกษางานวิจัยในการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำ
แบบสอบถามที่ปรับปรุงครั้งที่ 1 ไปทดสอบความแม่นยำโดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านใน
งานวิจัยเรื่องนี้ เพื่อตรวจสอบแก้ไขจุดความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์เนื้อหาว่ามีความ
สอดคล้องกันหรือไม่และตลอดจนคำวิจารณ์เสนอแนะและตัดสินใจในการเลือกใช้ คำหรือข้อความ ใน
แบบสอบถามให้คะแนนค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (IOC: Index of item objective
congruence) โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 - 1.0 ไว้ใช้เป็นข้อความจริง และตัดข้อ
คำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.6 ทิ้งไป โดยมีสูตรการคำนวณค่าความเที่ยงตรง ดังต่อไปนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ภายหลังการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้คะแนนวัดความแม่นยำตรงทุกข้อมากกว่า 0.6 จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบครั้งสุดท้าย

2. นอกจากนี้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณคณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของดังต่อไปนี้ (ภาคผนวก ข)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ไม่คำนวณค่าความเชื่อมั่น

ตอนที่ 2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ไม่คำนวณ ค่าความเชื่อมั่น

ตอนที่ 3 ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏจำนวน 12 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น มีดังต่อไปนี้

- ด้านการเงิน จำนวน 5 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .876

- ด้านครอบครัว จำนวน 4 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .852

- ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 3 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .901

ตอนที่ 4 ทักษะชีวิตที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .879

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) คณะผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและคัดเอาแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส (Coding) คณะผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้

3. การประมวลผลข้อมูล คณะผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

4.1 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลมาวิเคราะห์ค่าสถิติและนำเสนอผลเป็นแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเป็นค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มาวิเคราะห์ค่าสถิติและนำเสนอผลเป็นแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเป็นค่าร้อยละ

4.3 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยมูลเหตุผลงูใจในการ จัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวัดระดับข้อมูลจากแบบสอบถามประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีการกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อยที่สุด

ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้น ใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1977, p. 181 – 183.) ตามลำดับดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของชั้น เท่ากับ} & \quad \frac{\text{Maximum} - \text{Minimum}}{\text{Interval}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ & \quad = \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

จากนั้นนำมาหาเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย แปลผล

4.21 – 5.00 มากที่สุด   ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากที่สุด

3.41 – 4.20 มาก   ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาก

2.61 – 3.40 ปานกลาง   ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนปานกลาง

1.81 – 2.60 น้อย   ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อย

1.00 – 1.80 น้อยที่สุด   ระดับแรงงูใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อยที่สุด

4.4 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวัดระดับข้อมูลจากแบบสอบถามประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีการกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง   ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง   ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง   ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง   ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง   ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อยที่สุด

ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้น ใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1977, p. 181 – 183.) ตามลำดับดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของชั้น เท่ากับ} & \frac{\text{Maximum} - \text{Minimum}}{\text{Interval}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ & = \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

จากนั้นนำมาหาเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย แปลผล

4.21 – 5.00 มากที่สุด	ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากที่สุด
3.41 – 4.20 มาก	ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาก
2.61 – 3.40 ปานกลาง	ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนปานกลาง
1.81 – 2.60 น้อย	ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อย
1.00 – 1.80 น้อยที่สุด	ระดับทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ
- 1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

- 1.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น(ภาคผนวก ง)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคลตามที่กำหนดแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ถอดเทปที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนอย่างละเอียด
2. นำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปสัมภาษณ์มาอ่านทบทวนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับการวิจัย
ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ การจัดทำบัญชีครัวเรือนของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ มากกว่า 18 ปี จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25
เป็นเพศหญิง จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 76.75 ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 132 คน คิดเป็น
ร้อยละ 33.00 คณะที่ศึกษาเป็น วิทยาการจัดการ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 รายได้เฉลี่ย
ต่อเดือนของนักศึกษา ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รายจ่าย
เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา 4,001 – 6,000 บาท จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ที่มาของ
รายได้ จากผู้ปกครอง จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 10,001 –
20,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 อาชีพของครอบครัว รับจ้าง จำนวน 169 คน
คิดเป็นร้อยละ 42.25 ภูมิลำเนาของนักศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อย
ละ 35.50 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 18 ปี	3	.75
มากกว่า 18 ปี	397	99.25
เพศ		
ชาย	93	23.25
หญิง	307	76.75

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	57	14.25
ชั้นปีที่ 2	132	33.00
ชั้นปีที่ 3	128	32.00
ชั้นปีที่ 4	83	20.75
คณะ		
ครุศาสตร์	90	22.50
วิทยาการจัดการ	159	39.75
ศิลปกรรม	20	5.00
วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์	78	19.50
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13	3.25
อื่นๆ		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท	129	32.25
4,001-6,000 บาท	127	31.75
6,001- 8,000 บาท	56	14.00
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	88	22.00
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของ นักศึกษา		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท	108	27.00
4,001-6,000 บาท	164	41.00
6,001- 8,000 บาท	67	16.75
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	61	15.25
ที่มาของรายได้		
ผู้ปกครอง	285	71.25
จากการทำงานพิเศษ	164	41.00
อื่นๆ	14	3.50

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของ นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	65	16.25
10,001 - 20,000 บาท	155	38.75
20,001 - 30,000 บาท	84	21.00
30,001 - 40,000 บาท	48	12.00
มากกว่า 40,000 บาท	48	12.00
อาชีพของครอบครัว		
รับราชการ	49	12.25
บริษัทเอกชน	44	11.00
รับจ้าง	169	42.25
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	82	20.50
อื่นๆ	56	14.00
ภูมิลำเนาของนักศึกษา		
ภาคเหนือ	34	8.50
ภาคใต้	95	23.75
ภาคกลาง	129	32.25
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	142	35.50

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

รูปแบบการบันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือน บันทึกในสมุดจดทั่วไป จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อบันทึกรายรับ - รายจ่ายของตนเองน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 จดบันทึกข้อมูลรายรับ/รายจ่ายบ่อยเพียงใด แล้วแต่ความสะดวก จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ คำนวณหายอดเงินคงเหลือในรอบเวลาปัจจุบัน จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่ายในรอบเวลาปัจจุบัน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันกับข้อมูลในรอบเวลาที่ผ่านมา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 นำผลการวิเคราะห์ไปใช้วางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายรับ บันทึกวันที่ที่ได้รับเงิน จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 บันทึกตัวเลขรายรับด้วยยอดรวม จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25 บันทึกรายละเอียดการได้มา เช่น รับจากการทำงานพิเศษ รับจากผู้ปกครอง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายจ่าย บันทึกวันที่ที่จ่ายเงิน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 บันทึกรายละเอียดการจ่าย เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 บันทึกตัวเลขรายจ่ายด้วยยอดรวม จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 ไม่ได้จัดทำ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 74.25

นักศึกษามีการทำการคำนวณเพื่อสรุปยอดเงินคงเหลือ แล้วแต่ความสะดวก จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำบัญชีมีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผล จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.25 การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออม มีผล จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
รูปแบบการบันทึกข้อมูลบัญชี ครัวเรือน		
บันทึกในสมุดบัญชีสำเร็จรูป	285	71.25
บันทึกในสมุดบัญชีสำเร็จรูป	42	10.50
บันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์	13	3.25
บันทึกผ่าน Application ใน smart phone	42	10.50
อื่นๆ	18	4.50
ระยะเวลาในการจัดทำบัญชี ครัวเรือนเพื่อบันทึกรายรับ- รายจ่ายของตนเอง		
น้อยกว่า 1 ปี	221	55.25
1 -2 ปี	115	28.75
3 -4 ปี	41	10.25
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	23	5.75

ตารางที่ 4.2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
จัดบันทึกข้อมูลรายวัน/รายจ่าย บ่อยเพียงใด		
จดทุกวัน	80	20.00
จดทุก 2-3 วัน	55	13.75
จดสัปดาห์ละครั้ง	65	16.25
แล้วแต่ความสะดวก	200	50.00
ลักษณะของการบันทึกบัญชี ครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ		
คำนวณหายอดเงินคงเหลือในรอบ เวลาปัจจุบัน	234	58.50
ทำการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับ รายจ่ายในรอบเวลาปัจจุบัน	140	35.00
ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบัน กับข้อมูลในรอบเวลาที่ผ่านมา	102	25.50
นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการวางแผนการ ใช้จ่ายเงินในอนาคต	112	28.00
ลักษณะของการบันทึกบัญชี ครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับ การบันทึกรายรับ		
บันทึกวันที่ที่ได้รับเงิน	197	49.25
บันทึกตัวเลขรายรับด้วยยอดรวม	153	38.25
บันทึกรายละเอียดการได้มา เช่น รับจากการทำงานพิเศษ รับจาก ผู้ปกครอง	147	36.75

ตารางที่ 4.2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
ลักษณะของการบันทึกบัญชี ครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับ การบันทึกรายจ่าย		
บันทึกวันที่ที่จ่ายเงิน	159	39.75
บันทึกรายละเอียดการจ่าย เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร	191	47.75
บันทึกตัวเลขรายจ่ายด้วยยอดรวม ไม่ได้จัดทำ	103	25.75
ทำการคำนวณเพื่อสรุปยอดเงิน คงเหลือ		
ทุกสิ้นวัน	65	16.25
ทุกสิ้นสัปดาห์	92	23.00
ทุกสิ้นเดือน	106	26.50
แล้วแต่ความสะดวก	137	34.25
ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดทำ บัญชีครัวเรือน		
มีผล	301	75.25
ไม่มีผล	99	24.75
การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้ มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออม		
เกิดการออม	338	97.00
ไม่เกิดการออม	62	3.00

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏและทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

สาเหตุในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ต้องการทราบข้อมูลด้านการเงินของตนเอง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 สำหรับ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นผู้ปกครองชักชวนให้ทำ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
สาเหตุในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา		
ต้องการทราบข้อมูลด้านการเงินของตนเอง	175	43.75
ต้องการเก็บเงินออม	76	19.00
ต้องการทราบรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว	70	17.50
ต้องการควบคุมการใช้จ่ายเงิน	53	13.25
ต้องการให้ครอบครัวมีฐานะที่ดีขึ้น	19	4.75
ต้องการดำเนินตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	7	1.75
ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา		
ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	296	74.00
ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือน	59	14.75
ไม่เห็นความจำเป็นในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	31	7.75
อื่นๆ	14	3.50

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ (ต่อ)

การจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน) (N = 400 คน)	ร้อยละ
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจูงใจใน การจัดทำบัญชีครัวเรือน		
เพื่อนชักชวนให้ทำ	104	26.00
ผู้ปกครองชักชวนให้ทำ	182	45.50
ครู/อาจารย์ชักชวนให้ทำ	88	22.00
หน่วยงาน/องค์กรชักชวนให้ทำ	25	6.25

4. ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ด้านการเงิน มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .57) สำหรับ ด้านครอบครัว ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .64) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .67) รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม

ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการ จัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	อันดับที่
1. ด้านการเงิน	4.03	.57	มาก	1
2. ด้านครอบครัว	4.02	.64	มาก	2
3. ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกใน การจัดทำบัญชีครัวเรือน	3.95	.67	มาก	3
รวม	4.00	.53	มาก	

4.1 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเงิน

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .76) สำหรับการควบคุมรายจ่าย ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .71) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .73) รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเงิน

ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการเงิน	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)	$\bar{x}$ (SD) (แปลผล)	อันดับ ที่
1. ต้องการควบคุมรายจ่าย	118 (29.50)	207 (51.80)	72 (18.00)	2 (.50)	1 (.20)	4.10 (.71) (มาก)	2
2. ได้เรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	84 (21.00)	217 (54.30)	94 (23.50)	4 (1.00)	1 (.20)	3.95 (.71) (มาก)	4
3. ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี	77 (19.30)	203 (50.80)	111 (27.80)	9 (2.30)		3.87 (.73) (มาก)	5
4. ตระหนักถึงความสำคัญของการออม	129 (32.30)	185 (46.30)	81 (20.30)	5 (1.30)		4.10 (.75) (มาก)	3
5. เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต	147 (36.80)	171 (42.80)	77 (19.30)	5 (1.30)		4.15 (.76) (มาก)	1
รวม						4.03 (.57) (มาก)	

4.2 ปัจจัยมูลเหตุผลงุใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านครอบครัว

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ปัจจัยมูลเหตุผลงุใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลงุใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .77) สำหรับการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .77) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ต้องการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครอบครัว เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .86) รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยมูลเหตุผลงุใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านครอบครัว

ปัจจัยมูลเหตุผลงุใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนด้านครอบครัว	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)	$\bar{x}$ (SD) (แปลผล)	อันดับที่
1. ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว	136 (34.00)	166 (41.50)	95 (23.80)	8 (.80)		4.09 (.77) (มาก)	2
2. เงินออมของครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	101 (25.30)	188 (47.00)	105 (26.30)	6 (1.50)	4 (1.00)	3.96 (.75) (มาก)	3
3. ต้องการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครอบครัว	111 (27.80)	175 (43.80)	95 (23.80)	15 (3.80)		3.94 (.86) (มาก)	4
4. ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	140 (35.00)	180 (45.00)	72 (18.00)	8 (2.00)		4.13 (.77) (มาก)	1
รวม						4.02 (.64) มาก	

4.3 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .75) สำหรับ มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .71) มาเป็นอันดับที่ 2 และ มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .77) รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน

ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน	5 (ร้อย ละ)	4 (ร้อย ละ)	3 (ร้อย ละ)	2 (ร้อย ละ)	1 (ร้อย ละ)	$\bar{x}$ (SD) (แปล ผล)	อันดับ ที่
1. ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	100 (25.00)	197 (49.30)	98 (24.50)	3 (.80)	2 (.50)	3.98 (.75) (มาก)	1
2. มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน	89 (22.30)	210 (52.50)	97 (24.30)	4 (1.00)		3.96 (.71) (มาก)	2
3. มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	92 (23.00)	198 (49.50)	96 (24.00)	14 (3.50)		3.92 (.77) (มาก)	3
รวม						3.95 (.67) มาก	

ตอนที่ 4 ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ คิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .76) สำหรับคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .73) มาเป็นอันดับที่ 2 และ คิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .88) รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	5 (ร้อย ละ)	4 (ร้อย ละ)	3 (ร้อย ละ)	2 (ร้อย ละ)	1 (ร้อย ละ)	$\bar{x}$ (SD) (แปล ผล)	อันดับ ที่
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง	103 (25.80)	200 (50.00)	96 (24.00)	1 (.30)		4.01 (.71) (มาก)	5
2. ชุมชนที่ท่านอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพียงใด	55 (13.80)	179 (44.80)	144 (36.00)	19 (4.80)	3 (.80)	3.66 (.80) (มาก)	8
3. ท่านคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต	140 (35.00)	170 (42.50)	87 (21.80)	3 (.80)		4.12 (.76) (มาก)	1
4. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้	129 (32.30)	185 (46.30)	84 (21.00)	2 (.50)		4.10 (.73) (มาก)	2
5. ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก	59 (14.80)	146 (36.50)	160 (40.00)	29 (7.30)	6 (1.50)	3.56 (.88) (มาก)	10

ตารางที่ 4.8 ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ทศนคติที่มีต่อการจัดทำ บัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ	5 (ร้อยละ)	4 (ร้อยละ)	3 (ร้อยละ)	2 (ร้อยละ)	1 (ร้อยละ)	$\bar{x}$ (SD) (แปล ผล)	อันดับ ที่
6. ท่านเรียนรู้จัดทำบัญชี ครัวเรือนด้วยตนเอง	68 (17.00)	182 (45.50)	143 (35.80)	6 (1.50)	1 (.30)	3.56 (.88) (มาก)	7
7. ท่านได้รับความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ครัวเรือนจากการจัดอบรม	57 (14.30)	172 (43.00)	124 (31.00)	35 (8.80)	12 (3.00)	3.78 (.74) (มาก)	9
8. เมื่อได้จัดทำกรจด บันทึกรายรับ-รายจ่ายทำ ให้สามารถวางแผนการใช้จ่าย จ่ายได้	104 (26.00)	189 (47.30)	100 (25.00)	6 (1.50)	1 (.30)	3.57 (.94) (มาก)	6
9. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้ จากการจัดทำบัญชี ครัวเรือนช่วยในการวางแผน การออมเงินของท่าน ในอนาคตได้	121 (30.30)	193 (48.30)	85 (21.30)	1 (.30)		4.09 (.72) (มาก)	3
10. ท่านคิดว่าเมื่อ ครอบครัวของท่านได้มีการ จัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวของท่านจะมีเงิน ออมมากขึ้น	123 (30.80)	187 (46.80)	85 (21.30)	4 (1.00)	1 (.30)	4.07 (.76) (มาก)	4
รวม						3.89 (.52) มาก	

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจ้แนกตามภูมิภาค ในภาพรวม

5.1 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจ้แนกตามภูมิภาค ในภาพรวม

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏจ้แนกตามภูมิภาค ในภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทน ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .54)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงงใจใน
การจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51) สำหรับ ด้านครอบครัว นักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมา
เป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .66) และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือนนักศึกษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมา
เป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค ในภาพรวม

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำ บัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านการเงิน	4.11	.51	3.97	.60	4.09	.58	3.94	.57
2. ด้านครอบครัว	4.08	.60	4.06	.64	4.11	.66	3.85	.62
3. ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำ บัญชีครัวเรือน	3.96	.61	3.97	.65	4.06	.67	3.80	.74
รวม	4.05	.49	4.00	.54	4.09	.54	3.86	.54

5.2 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจิตใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมตามภูมิภาค ด้านการเงิน

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจิตใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมตามภูมิภาค ในด้านการเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ต้องการควบคุมรายจ่าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .67) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .68) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .81)

- ได้เรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .69) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .74)

- ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .79) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .61) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .79)

- ตระหนักถึงความสำคัญของการออม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .80) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .72)

- เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .71) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .70) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลางมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .75) รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค ในด้านการเงิน

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ต้องการควบคุมรายจ่าย	4.22	.67	3.97	.81	4.14	.68	4.06	.66
2. ได้เรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	4.04	.69	3.98	.71	3.96	.68	3.81	.74
3. ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี	3.94	.61	3.77	.79	3.99	.79	3.78	.71
4. ตระหนักถึงความสำคัญของการออม	4.17	.71	4.00	.72	4.19	.80	4.02	.76
5. เพื่อให้มีเงินออมในอนาคต	4.19	.70	4.16	.88	4.21	.71	4.04	.75
รวม	4.11	.51	3.97	.60	4.09	.58	3.94	.57

5.3 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจิตใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ด้านครอบครัว

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจิตใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .75) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .76) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลางมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .74)

- เงินออมของครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .80) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .74)

- ต้องการแก้ไขปัญหานี้สินของครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .78) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .92) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .86)

- ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .71) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .83) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .74) รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค ในด้านครอบครัว

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำ บัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ต้องการลดค่าใช้จ่ายของ ครอบครัว	4.13	.76	4.06	.81	4.24	.75	3.92	.74
2. เงินออมของครอบครัวมีจำนวน เพิ่มมากขึ้น	4.02	.71	4.01	.74	4.06	.80	3.75	.74
3. ต้องการแก้ไขปัญหาหนี้สินของ ครอบครัว	3.98	.86	4.05	.78	3.99	.92	3.72	.86
4. ต้องการให้ครอบครัวมีความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.20	.71	4.14	.79	4.15	.83	4.03	.74
รวม	4.08	.60	4.06	.64	4.11	.66	3.85	.62

5.4 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .68) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .81)

- มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามลำดับ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .64) และ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .71) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = .74)

- มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .76) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .76) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .87) รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค
 ในด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำ บัญชีครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ตระหนักถึงความสำคัญในการ จัดทำบัญชีครัวเรือน	4.01	.68	4.00	.72	4.09	.76	3.80	.81
2. มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชี ครัวเรือน	3.97	.64	3.97	.71	4.05	.73	3.85	.74
3. มีการติดตามในการจัดทำบัญชี ครัวเรือน	3.91	.68	3.94	.76	4.06	.76	3.77	.87
รวม	3.96	.61	3.97	.65	4.06	.67	3.80	.74

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏจันทรเกษมตามภูมิภาค

การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- มีความเข้าใจเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .72) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .69)

- ชุมชนที่ท่านอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .81) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .79) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .84)

- คิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .68) รองลงมา และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .77)

- คิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ ภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .72) และ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .70) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .77)

- คิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .87) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .89) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = .96)

- เรียนรู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยตนเอง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .74) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = .79) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ ภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .67) และ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .78) ตามลำดับ

- ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากการจัดอบรม นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .90) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .98) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.01)

- เมื่อได้จัดทำการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .75) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .81) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .76)

- คิดว่าความรู้ที่ได้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยในการวางแผนการออมเงินของท่านในอนาคตได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .70) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .67)

- คิดว่าเมื่อครอบครัวของท่านได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวของท่านจะมีเงินออมมากขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .78) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .77) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .78) รายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค

ปัจจัยมูลเหตุผลลงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	4.05	.71	4.01	.71	4.07	.72	3.92	.69
2. ชุมชนที่ท่านอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพียงพอเพียงใด	3.54	.80	3.68	.77	3.81	.81	3.61	.79
3. ท่านคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต	4.17	.68	4.08	.77	4.12	.79	4.10	.81
4. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้	4.07	.72	4.01	.77	4.26	.73	4.07	.70
5. ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากมาก	3.32	.96	3.60	.89	3.74	.87	3.57	.74
6. ท่านเรียนรู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยตนเอง	3.75	.67	3.75	.78	3.78	.79	3.82	.74
7. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากการจัดอบรม	3.56	.84	3.61	.98	3.70	.90	3.40	1.01

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจําแนกตามภูมิภาค (ต่อ)

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	ภาคเหนือ		ภาคใต้		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
8. เมื่อได้จัดทำกรจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้	4.09	.75	3.97	.81	3.95	.74	3.88	.76
9. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยในการวางแผนการออมเงินของท่านในอนาคตได้	4.15	.73	4.06	.77	4.12	.70	4.01	.67
10. ท่านคิดว่าเมื่อครอบครัวของท่านได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนครอบครัวของท่านจะมีเงินออมมากขึ้น	4.08	.77	4.01	.78	4.16	.78	4.02	.69
รวม	3.87	.45	3.87	.54	3.97	.60	3.84	.47

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณ ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ คณะผู้วิจัยจึงนำประเด็นที่น่าสนใจมาดำเนินการต่อใน การทำวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์การจัดทำบัญชีครัวเรือนประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการรับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างไรบ้าง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในแต่ละภูมิภาค รับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดย บัญชีครัวเรือนจะช่วยทำให้รายจ่ายของนักศึกษาลดลง และจะมีเงินออมเพิ่มมากขึ้น และจะเป็นการฝึกวินัยในตนเอง และจะทำให้รู้ว่าค่าใช้จ่ายในแต่ละวันเกินความจำเป็นหรือไม่ และจัดทำเพดานการเงินในแต่ละวัน/สัปดาห์

2. ปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอย่างไรบ้าง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยาก และนอกจากนั้นการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นภาระที่ต้องจัดทำรวมทั้งแบบฟอร์มในการจัดทำมีความแตกต่างกันออกไปทำให้เกิดความสับสนในการจัดทำ ซึ่งแบบฟอร์มบางแบบฟอร์มจะต้องเขียนเอง ทั้งรายการรายรับ – รายจ่าย และนักศึกษาคิดว่าไม่มีเวลาที่จะมาบันทึกรายการต่างๆ ได้ทุกวัน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในแต่ละภูมิภาคเสนอว่าควรมีการพัฒนารูปแบบของแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ง่ายและสะดวกต่อการจัดทำ รวมทั้งสามารถพิจารณาถึงรายได้ และค่าใช้จ่ายๆ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ และสามารถนำมาสรุปผลเพื่อนำข้อมูลบัญชีครัวเรือนมาใช้ในการบริหารจัดการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ในชุมชนที่นักศึกษาอาศัยมีหน่วยงานทางภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เข้ามาส่งเสริมให้ครอบครัวของนักศึกษาได้มีความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการให้ตัวแทนของครอบครัวเข้ารับการอบรมพร้อมทั้งแจกสมุดบัญชีครัวเรือนเพื่อให้แต่ละครอบครัวได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน และปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน นั้นคือ ผู้นำชุมชน มีบทบาทในการกระตุ้นและส่งเสริมพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง และมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งยังทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน ไม่ว่าจะเป็นความยากในการบันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือน ความยากในการอธิบายและการวิเคราะห์ ทัศนคติ ความยากในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามามีบทบาทต่อการกระตุ้นให้เกิดการจัดทำบัญชีครัวเรือน และการที่จะทำให้บัญชีครัวเรือนนั้นประสบความสำเร็จ ต้องการมาจากความต้องการและความสนใจของผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนพร้อมกับความร่วมมือจาก

สมาชิกในครอบครัวในการให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ รายรับ – รายจ่าย เพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างถูกต้อง

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้ นักศึกษามีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในแต่ละภูมิภาค อยากให้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยให้มีการจัดอบรมให้กับนิสิตนักศึกษา โดยการแนะนำและการอธิบายเกี่ยวกับการออมมากกว่านี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากข้อมูลที่ได้จากการการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ของการ ตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก (In-depth Interview) การจัดทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏดังต่อไปนี้

1. จัดอบรมและบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จัดโครงการโดยการเชิญอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรบัญชีเข้าไปมีส่วนร่วมในการแนะนำและให้ความรู้กับเพื่อน ๆ นักศึกษาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยมีการจัดบันทึกรายการรายรับ – รายจ่าย ได้อย่างถูกต้อง

2. ออกแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ง่ายต่อการจัดทำ

จำเป็นที่จะต้องออกแบบฟอร์มให้ง่ายต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน พร้อมทั้งการออกแบบฟอร์มการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และภายหลังการออกแบบฟอร์มเป็นที่เรียบร้อยแล้วควรมีการทดสอบแบบฟอร์มว่ามีความเหมาะสมและง่ายต่อการบันทึกหรือไม่ พร้อมทั้งรับฟังคำแนะนำเพื่อแก้ไขแบบฟอร์มให้ง่ายต่อการจัดทำ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.1 แนะนำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2 จัดเตรียมรางวัลให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นต้นแบบในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับเพื่อน ๆ นักศึกษาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.3 สร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ มากกว่า 18 ปี จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 เป็นเพศหญิง จำนวน 307 คน คิดเป็นร้อยละ 76.75 ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 คณะที่ศึกษาเป็น วิทยาการจัดการ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา 4,001 – 6,000 บาท จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ที่มาของรายได้ จากผู้ปกครอง จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 อาชีพของครอบครัว รับจ้าง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.25 ภูมิลำเนาของนักศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50

รูปแบบการบันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือน บันทึกในสมุดจดทั่วไป จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.25 ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเอง น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 จดบันทึกข้อมูลรายรับ/รายจ่ายบ่อยเพียงใด แล้วแต่ความสะดวก จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ คำนวณหายอดเงินคงเหลือในรอบเวลาปัจจุบัน จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่ายในรอบเวลาปัจจุบัน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันกับข้อมูลในรอบเวลาที่ผ่านมา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ วางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายรับบันทึกวันที่ที่ได้รับเงิน จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 บันทึกตัวเลขรายรับด้วยยอดรวม จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25 บันทึกรายละเอียดการได้มา เช่น รับจากการทำงานพิเศษ รับจากผู้ปกครอง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75

ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายจ่าย บันทึกวันที่ที่จ่ายเงิน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 บันทึกรายละเอียดการจ่าย เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.75 บันทึกตัวเลขรายจ่ายด้วยยอดรวม จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 ไม่ได้จัดทำ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 74.25

ทำการคำนวณเพื่อสรุยอดเงินคงเหลือ แล้วแต่ความสะดวก จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำบัญชีมีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีผล จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.25 การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออม มีผล จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00

สาเหตุในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ต้องการทราบข้อมูลด้านการเงินของตนเอง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 สำหรับ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นผู้ปกครองชักชวนให้ทำ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้ตอบแบบสอบถาม0มี0ความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ด้านการเงิน มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .57) สำหรับ ด้านครอบครัว ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .64) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .67)

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .76) สำหรับต้องการควบคุมรายจ่าย ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .71) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .73)

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .77) สำหรับ ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .77) มาเป็นอันดับที่ 2 และ ต้องการแก้ไขปัญหานี้สินของครอบครัว เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .86)

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำ

บัญชีครัวเรือน มาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .75) สำหรับ มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = .71) มาเป็นอันดับที่ 2 และ มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .77)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ คิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .76) สำหรับคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .73) มาเป็นอันดับที่ 2 และ คิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .88)

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาคในภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51) สำหรับ ด้านครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .66) และ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านการเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ต้องการควบคุมรายจ่าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .67) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .68) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .81)

- ได้เรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .69) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .74)

- ทำให้เข้าใจในการทำบัญชีนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .79) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .61) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .79)

- ตระหนักถึงความสำคัญของการออม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .80) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .72)

- เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .71) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .70) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = .75)

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = .66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = .75) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .76) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลางมีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .74)

- เงินออมของครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .80) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .74)

- ต้องการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครอบครัว นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .78) รองลงมานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} =$

3.99, S.D. = .92) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .86)

- ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .71) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .83) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .74)

การเปรียบเทียบปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค ในด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .68) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .81) xxx

- มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามลำดับ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .64) และ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .71) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = .74)

- มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = .76) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = .76) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .87)

การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจำแนกตามภูมิภาค นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- มีความเข้าใจเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .72) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

($\bar{x} = 4.05$, S.D. = .71) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($= 3.92$, S.D. = .69) xxx

- ชุมชนที่ทานอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .81) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .79) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = .84)

- คิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .68) รองลงมา และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .77)

- คิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ ภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .72) และ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = .70) อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .77)

- คิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .87) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .89) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = .96)

- เรียนรู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยตนเอง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = .74) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = .79) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ และ ภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .67) และ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .78) ตามลำดับ

- ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากการจัดอบรม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = .90) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชี

ครัวเรือน ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .98) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 1.01)

- เมื่อได้จัดทำการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .75) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = .81) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = .76)

- คิดว่าความรู้ที่ได้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยในการวางแผนการออมเงินของท่านในอนาคตได้ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .73) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .70) และ อันดับสุดท้าย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคกลาง มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .67)

- คิดว่าเมื่อครอบครัวของท่านได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวของท่านจะมีเงินออมมากขึ้น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาเป็นอันดับ 1 ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .78) รองลงมา นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคเหนือ มีทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .77) และ อันดับสุดท้ายนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทนภาคใต้ มีทัศนคติในการจัดทำ บัญชีครัวเรือน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = .78)

แนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังต่อไปนี้

1. จัดอบรมและบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจัดโครงการโดยการเชิญอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน หรือให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรบัญชีเข้าไปมีส่วนร่วมในการแนะนำและให้ความรู้กับเพื่อน ๆ นักศึกษาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยมีการจดบันทึกการรายรับ – รายจ่าย ได้อย่างถูกต้อง

2. ออกแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้ง่ายต่อการจัดทำจำเป็นที่จะต้องออกแบบฟอร์มให้ง่ายต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน พร้อมทั้งการออกแบบฟอร์มการบันทึกการรายรับ – รายจ่าย ให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และภายหลังการออกแบบฟอร์มเป็นที่เรียบร้อยแล้วควรมีการทดสอบแบบฟอร์มว่ามีความเหมาะสมและง่ายต่อการบันทึกหรือไม่ พร้อมทั้งรับฟังคำแนะนำเพื่อแก้ไขแบบฟอร์มให้ง่ายต่อการจัดทำ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.1 แนะนำให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.2 จัดเตรียมรางวัลให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นต้นแบบในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับเพื่อน ๆ นักศึกษาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

3.3 สร้างความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษาในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของกองติดตามและประเมินผล ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2548) ได้ทำการศึกษาและประเมินผลโครงการครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจทำบัญชีครัวเรือน จากเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. พบว่า การจดบันทึกมีประโยชน์ ทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.1 และคิดว่าจะจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ลงในสมุดบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 89.8 ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการจดบันทึกสมุดบัญชีครัวเรือนนั้น ส่วนใหญ่อ้างว่าไม่ค่อยมีเวลา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี รัตนวิเศษ และปัทมาภรณ์ แลบัว (2555) ศึกษาเรื่อง โครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือนพบว่า ความพึงพอใจโครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลงบัญชีรายรับ-จ่ายในครัวเรือน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการเงิน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดี 1 ($\bar{x} = 4.13, S.D. = .77$) และ ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว ($\bar{x} = 4.09, S.D. = .77$) สอดคล้องกับงานวิจัย พรรณผกา แสงสุด (2557) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคามประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการออมและอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการเพิ่มรายได้ และด้านการลดรายจ่าย โดยสรุปประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 ตระหนักว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออม ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2548) ที่มีวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้มีการเรียนรู้การจัดการบริหารการเงินของครอบครัว เรียนรู้หลักการบัญชี และให้มีนิสัยการใช้จ่ายที่มีประโยชน์ รู้จักการออม

ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พิจารณาว่าเมื่อได้จัดทำการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550, หน้า 26) ได้กล่าวถึง การบัญชีครัวเรือนว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการช่วยเตือนให้ทราบถึงสถานะทางการเงินทั้งส่วนของการใช้จ่ายในครัวเรือนและต้นทุนในการประกอบอาชีพ หากพบว่าเริ่มมีรายจ่ายหรือหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจากการประกอบอาชีพก็จะได้ทราบว่าหนี้สินหรือรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้นเกิดจากสาเหตุใด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักศึกษาควรให้ความสำคัญกับการออม โดยมีการจดบันทึกข้อมูลรายรับและรายจ่ายลงในสมุดบัญชีครัวเรือนทุกวัน เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการเงินของครอบครัวที่เป็นจริง และสามารถสรุปได้ว่าในแต่ละเดือนครอบครัวมีรายรับเท่าไร รายจ่ายเท่าไร เพื่อเป็นการวางแผนการออมของครอบครัวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการใช้จ่ายภายในครัวเรือน และควบคุมพฤติกรรมในการใช้จ่ายโดยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ทำให้นักศึกษามีเงินออมเพิ่มมากขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. นักศึกษาควรตระหนักถึงการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายและเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. นักศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการออมและบริหารเงินออมของครอบครัวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะช่วยให้สถานการณ์ทางการเงินของครอบครัวดีขึ้น ทำให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นไป
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ข้อเสนอแนะสำหรับในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายหลังมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการไม่จัดทำบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. ควรมีการศึกษาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. 2549. *คู่มือปฏิบัติการเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน*. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน.
- เกศสุดา สิทธิสันติกุล, พรทวิ ยอดมงคล และ สุธรรม กันดำ. 2549. *บัญชีครัวเรือน เปลี่ยนชีวิต*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2553. *เศรษฐกิจพอเพียง*. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
ฉัตรมณี กลางสวัสดิ์. 2552. *การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเงินของประชาชนที่จัดทำบัญชีครัวเรือน กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ ตำบล อ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไชยา ทองด้อย .2554. *เศรษฐกิจพอเพียง*. อ้างอิงจาก www.spu.ac.th/account/files/2012/..สืบค้นวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557 พระราชกระแสรับสั่ง ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาแต่พระพุทศักราช 2517, อ้างใน ว.วชิรเมธี, ความสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง, เนชั่นสุดสัปดาห์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 763 วันที่ 12-18 มกราคม พ.ศ. 2550.
- ทรายทอง เลิศเปียง. 2555. *พฤติกรรม การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี*. วิทยาลัยอินเตอร์ เทคโนโลยี จังหวัดลำปาง.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2548. *คำชี้แจงและวิธีปฏิบัติโครงการครอบครัวเกษตรกรไทยร่วมใจทำบัญชีครัวเรือน*. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- นภาพร ลิขิตวงศ์จร. 2550. *บัญชีครัวเรือน เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง*. วารสารศูนย์วิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 3 : 25 – 26.
- พิเชษฐ์ ตั้งสงค์ไพบูรณ์. 2555. *ความต้องการของชุมชนที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในพื้นที่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. นนทบุรี : วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พรรณผกา แสงสุด. 2557. *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดทำบัญชีครัวเรือนกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม*. บัญชีมหาบัณฑิต. คณะการบัญชีและการจัดการ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรา เรื่องสินภิญญา. 2552. *พฤติกรรม การบันทึกบัญชีรายได้และรายจ่ายส่วนบุคคลของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. เพชรบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- มยุรี กิม่วงสง. 2551. *ปัจจัยที่ผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางน้ำเปรี้ยว ฉะเชิงเทรา*.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2532. *พจนานุกรมสังคัมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.

- วาริพิน มงคลสมัย. 2551. *การจัดการความรู้ทางการบัญชีเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในการผลิตผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งสีทองของกลุ่มเกษตรกรบ้านเหมืองแก้ว ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุภาวดี รัตน์วิเศษ และปัทมาภรณ์ แลบัว. 2555. *โครงการคนรุ่นใหม่ใส่ใจบัญชีครัวเรือน*. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุกัญญา ชัยวิชู. 2551. *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีประชากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์वासูกกรี*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2557. *จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. อ้างอิงจาก <http://www.info.mua.go.th/information/> สืบค้นวันที่ 27 สิงหาคม 2557.
- อังคณา ประเสริฐศรี และคณะ. (2555). *ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน : กรณีศึกษาเกษตรกรในเขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี*. สาขาวิชาการบัญชี คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.
- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey: Prentice hall Inc.
- Evans, J. 2009. *What to Include in a Household Budget*. สืบค้นจาก. <<https://suite.io/jenny-evans/1nnr2k1>> 7 กรกฎาคม 2557.
- Phillip, E. 2010. *Household Budget & Managing Debt*. Academy of Financial Literacy. 11.
- Wallace, W.H. 2014. *Household Accounting*. New York : The Palmer Series Commercial. Text Book.
- Whelan, S. 2008. *How to Set up a Household Budget*. สืบค้นจาก. <<https://suite.io/susan-whelan/j872tr>> 7 กรกฎาคม 2557.
- Yamane, Taro. 1973. *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed., New York : Harper & Row Publishers.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

“การจัดทำบัญชีครัวเรือน” หมายถึง การแสดงรายการการบันทึกข้อมูลการเงินรายรับ – รายจ่ายประจำวันของครัวเรือน

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยซึ่งได้รับการอุดหนุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 4 ตอน ประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 3 ปัจจัยมูลเหตุจูงใจ และปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. แบบสอบถามฉบับนี้จะใช้ประโยชน์ในงานวิจัยและนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จะไม่เกิดผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใดผู้วิจัยหวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

แบบสอบถาม
การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

1. อายุ

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 18 ปี มากกว่า 18 ปี

2. เพศ

ชาย หญิง

3. ชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4

4. คณะ

ครุศาสตร์ วิทยาการจัดการ ศิลปกรรม
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท 4,001- 6,000 บาท
 6,001- 8,000 บาท มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป

6. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของนักศึกษา

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท 4,001- 6,000 บาท
 6,001- 8,000 บาท มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป

7. ที่มาของรายได้

ผู้ปกครอง จากการทำงานพิเศษ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

8. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 10,001- 20,000 บาท
 20,001- 30,000 บาท 30,001- 40,000 บาท
 มากกว่า 40,000 บาท

9. อาชีพของครอบครัว

รัฐบาล บริษัทเอกชน
 รับจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

10. ภูมิลำเนาของนักศึกษา

ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

1. รูปแบบการบันทึกข้อมูลบัญชีครัวเรือน

- บันทึกในสมุดจดทั่วไป บันทึกในสมุดบัญชีสำเร็จรูป
 บันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ บันทึกผ่าน Application ใน Smart Phone
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ระยะเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อบันทึกรายรับ - รายจ่ายของตนเอง

- น้อยกว่า 1 ปี 1-2 ปี 3 - 4 ปี ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

3. ท่านจดบันทึกข้อมูลรายรับ/รายจ่ายบ่อยเพียงใด

- จดทุกวัน จดทุก 2 - 3 วัน
 จดสัปดาห์ละครั้ง แล้วแต่ความสะดวก

4. ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล (เลือกได้หลายข้อ)

- คำนวณหายอดเงินคงเหลือในรอบเวลาปัจจุบัน
 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่ายในรอบเวลาปัจจุบัน
 ทำการเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันกับข้อมูลในรอบเวลาที่ผ่านมา
 นำผลการวิเคราะห์ไปใช้วางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคต

5. ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายรับ (เลือกได้หลายข้อ)

- บันทึกวันที่ที่ได้รับเงิน บันทึกตัวเลขรายรับด้วยยอดรวม
 บันทึกรายละเอียดการได้มา เช่น รับจากการทำงานพิเศษ รับจากผู้ปกครอง

6. ลักษณะการบันทึกบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับการบันทึกรายจ่าย (เลือกได้หลายข้อ)

- บันทึกวันที่ที่จ่ายเงิน บันทึกรายละเอียดการจ่าย เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร
 บันทึกตัวเลขรายจ่ายด้วยยอดรวม ไม่ได้จัดทำ

7. ท่านทำการคำนวณเพื่อสรุปยอดเงินคงเหลือเมื่อใด

- ทุกสิ้นวัน ทุกสิ้นสัปดาห์
 ทุกสิ้นเดือน แล้วแต่ความสะดวก

8. ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำบัญชีมีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

- มีผล ไม่มีผล

9. การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่งผลให้มีเงินเหลือสำหรับการเก็บออม

- เกิดการออม ไม่เกิดการออม

ตอนที่ 3 ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

1. สาเหตุในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา

- ต้องการทราบข้อมูลด้านการเงินของตนเอง ต้องการเก็บออมเงิน
 เพื่อต้องการทราบ รายรับ – รายจ่ายของครอบครัว ต้องการควบคุมการใช้จ่ายเงิน
 เพื่อต้องการให้ครอบครัวมีฐานะที่ดีขึ้น
 เพื่อต้องการดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษา

- ไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
 ไม่เข้าใจรูปแบบการจัดทำบัญชีครัวเรือน
 ไม่เห็นความจำเป็นต้องจัดทำบัญชีครัวเรือน
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

- เพื่อนชักชวนให้ทำ ผู้ปกครองชักชวนให้ทำ
 ครู/อาจารย์ชักชวนให้ทำ
 หน่วยงาน/องค์กรชักชวนให้ทำ โปรดระบุชื่อหน่วยงาน/องค์กร.....

คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

ปัจจัยมูลเหตุผลจูงใจ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	ระดับการจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเงิน					
1. ต้องการควบคุมรายจ่าย					
2. ได้เรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน					
3. ทำให้เข้าใจในการทำบัญชี					
4. ตระหนักถึงความสำคัญของการออม					
5. เพื่อให้มีเงินลงทุนในอนาคต					
ด้านครอบครัว					
1. ต้องการลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว					
2. เงินออมของครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น					
3. ต้องการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครอบครัว					
4. ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น					

ปัจจัยมูลเหตุผลจิตใจ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	ระดับการจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการทำบัญชีครัวเรือน					
1. ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					
2. มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน					
3. มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน					

ตอนที่ 4 ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับข้อมูลความเป็นจริงของท่าน

ทศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับการจูงใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง					
2. ชุมชนที่ท่านอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพียงใด					
3. ท่านคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต					
4. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้					
5. ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก					
6. ท่านเรียนรู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยตนเอง					
7. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากการจัดอบรม					
8. เมื่อได้จัดทำการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้					
9. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยในการวางแผนการออมเงินของท่านในอนาคตได้					
10. ท่านคิดว่าเมื่อครอบครัวของท่านได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวของท่านจะมีเงินออมมากขึ้น					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่สละเวลาในการทำแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย
การจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คณะผู้วิจัย คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ประเด็นคำถามการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการรับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3. ปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยในการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

.....
.....
.....

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้ นักศึกษามีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

.....
.....
.....
.....

-----ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง-----

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ด้านครอบครัว

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.852	4

วิเคราะห์เป็นรายข้อ

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ต้องการออกค่าใช้จ่ายของครอบครัว	12.23	4.323	.713	.802
2. เงินออมของครอบครัวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	12.20	4.717	.726	.805
3. ต้องการแก้ไขปัญหานี้ของครอบครัว	12.23	3.840	.647	.849
4. ต้องการให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	12.13	4.533	.742	.795

ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.901	3

วิเคราะห์เป็นรายข้อ

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	7.90	1.679	.854	.816
2. มีวินัยและมุ่งมั่นที่จะทำบัญชีครัวเรือน	8.03	2.102	.725	.923
3. มีการติดตามในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	8.00	1.862	.844	.825

ทัศนคติที่มีต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.879	10

วิเคราะห์เป็นรายข้อ

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง	35.03	25.826	.596	.868
2. ชุมชนที่ท่านอาศัยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพียงใด	35.27	25.513	.589	.869
3. ท่านคิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต	35.07	25.926	.603	.868
4. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้จากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้	35.17	26.144	.550	.871
5. ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีความยุ่งยากมาก	35.40	26.938	.304	.894
6. ท่านเรียนรู้จัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยตนเอง	35.30	25.045	.741	.859

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
7. ท่านได้รับความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ครัวเรือนจากการจัด อบรม	35.27	25.237	.627	.866
8. เมื่อได้จัดทำการจด บันทึกรายรับ-รายจ่ายทำ ให้สามารถวางแผนการใช้ จ่ายได้	35.17	24.075	.707	.859
9. ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้ จากการจัดทำบัญชี ครัวเรือนช่วยในการวาง แผนการออมเงินของท่าน ในอนาคตได้	35.07	23.789	.812	.851
10. ท่านคิดว่าเมื่อ ครอบครัวของท่านได้มีการ จัดทำบัญชีครัวเรือน ครอบครัวของท่านจะมี เงินออมมากขึ้น	35.17	24.764	.617	.867

ภาคผนวก ง
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรัช นามสกุล ชวนชม
(ภาษาอังกฤษ) Assistant Professor Jirat Chuanchom Pd.D.
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3670300162960
3. ตำแหน่ง อาจารย์หลักสูตร การจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

สถานที่ติดต่อ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เลขที่ 295 ถนน ราชสีมา ตำบล/แขวง ดุสิต

อำเภอ/เขต ดุสิต จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10300

มือถือ 080 – 959 – 6886 E-mail : chiruchchiruch@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

- 5.1 ปริญญาตรีสาขา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการเงินการธนาคาร
สถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
ปีที่สำเร็จ พ.ศ. 2545
- 5.2 ปริญญาโทสาขา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
สถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
ปีที่สำเร็จ พ.ศ. 2546
- 5.3 ปริญญาเอกสาขา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์
สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปีที่สำเร็จ พ.ศ. 2555

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

- ภาวะผู้นำ
- การจัดการ

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำกรวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย มูลเหตุในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับรางวัลพระราชทานของผู้ปกครอง เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (2550)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการยอมรับผู้บริหารหญิงกรณีกศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานครฯ (2552)
3. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย การประเมินระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ของนักศึกษาปริญญา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (2554)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้นำชุมชนในการสร้างความเข้มแข็ง กรณีกศึกษา ชุมชนวัดญาณฯ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี (2557)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
การเผยแพร่ วารสารการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนกันยายน 2557 – กุมภาพันธ์ 2558
5. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกที่พัก รีสอร์ทของนักท่องเที่ยวกับการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ (2556)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
การเผยแพร่ เผยแพร่ในวารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย ปีที่ 8 เล่มที่ 2
6. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารธุรกิจการท่องเที่ยวของธุรกิจนำเที่ยว: กรณีกศึกษา ธุรกิจนำเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานครฯ (2556)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
การเผยแพร่ เผยแพร่ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีที่ 2557 เล่มที่ 3
7. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย แนวทางพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเอราวัณจังหวัดกาญจนบุรีโดยการมีส่วนร่วม ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน (2558)
แหล่งทุน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
การเผยแพร่
- 7.3 งานวิจัยที่ผู้ร่วมวิจัยที่ดำเนินการเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
โครงการวิจัย แผนการจัดการโลจิสติกส์เพื่อส่งเสริมครัวไทยสู่ตลาดอาเซียน: กรณีกศึกษา ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา(2555)
แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย การสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และความตั้งใจท่องเที่ยวเลียนแบบน้ำในอนาคตในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2556)

แหล่งทุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานภาพในการทำวิจัย ผู้ร่วมวิจัย

3. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย การจัดการความรู้ด้านการบริหารจัดการขยะ กรณีศึกษา ชุมชนพระยาประสิทธิ์ (2558)

แหล่งทุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สถานภาพในการทำวิจัย ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1

1. ชื่อ นางสาวธิดารัตน์ นามสกุล ค่ายัง

(ภาษาอังกฤษ) Miss Thidarat Kamyang

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3120100416229

3. ตำแหน่ง อาจารย์

4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

สถานที่ติดต่อ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เลขที่ 295 ถนน ราชสีมา ตำบล/แขวง ดุสิต

อำเภอ/เขต ดุสิต จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10300

มือถือ 0866600613 E-mail : Plan_dusit@yahoo.vom

5. ประวัติการศึกษา

5.1 ปริญญาโทสาขา การบัญชีการเงิน

สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

1. ชื่อ น.ส.สวรรยา นามสกุล พิณเนียม

(ภาษาอังกฤษ) Miss Sawanya Pinniem

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3102001700982

3. ตำแหน่ง อาจารย์

4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

สถานที่ติดต่อ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เลขที่ 295 ถนน ราชสีมา ตำบล/แขวง ดุสิต

อำเภอ/เขต ดุสิต จังหวัด กรุงเทพ รหัสไปรษณีย์ 10300

มือถือ 0819071745 E-mail : sawanya_pin@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

5.1 ปริญญาตรีสาขา การบัญชี

สถาบัน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ปีที่สำเร็จ 2540

5.2 ปริญญาโทสาขา บริหารธุรกิจ (การบัญชี)

สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีที่สำเร็จ 2545

ประวัติผู้ร่วมวิจัย คนที่ 3

1. ชื่อ นางสาวชิตชม นามสกุล กันจุฬา

(ภาษาอังกฤษ) Miss Chidchom Kanjula

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

3. ตำแหน่ง อาจารย์

4. ประวัติการศึกษา

4.1 ปริญญาตรีสาขา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สถาบัน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

ปีที่สำเร็จ 2542

4.2 ปริญญาโทสาขา การจัดการการท่องเที่ยว

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปีที่สำเร็จ 2550

5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

5.1 งานวิจัยที่เป็นผู้ร่วมวิจัยที่ดำเนินการเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย แนวทางการพัฒนามาตรฐานแพที่พักแรมในประเทศไทย

แหล่งทุน รัฐบาลอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (งบประมาณ สกอ.)

สถานภาพในการทำวิจัย ผู้ร่วมวิจัย

2. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย ค่านิยมและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเขื่อนในประเทศไทย

แหล่งทุน รัฐบาลอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (งบประมาณ วช.)

สถานภาพในการทำวิจัย ผู้ร่วมวิจัย

3. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแหล่งมรดกโลก : กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร

แหล่งทุน รัฐบาลอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สถานภาพในการทำวิจัย ผู้ร่วมวิจัย

ประวัติผู้ร่วมวิจัย คนที่ 4

1. ชื่อ นธิพัฒน์ นามสกุล สุทธิธรรม

(ภาษาอังกฤษ) Nithipat Sutthitham

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3749900316396

3. ตำแหน่ง อาจารย์

4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้

สถานที่ติดต่อ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เลขที่ 145/9 ถนนสุขุขทัย ตำบล/แขวง ดุสิต

อำเภอ/เขต ดุสิต.. จังหวัด กทม. รหัสไปรษณีย์ 10300

มือถือ 081-374-5221. E-mail : nithipats@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

5.1 ปริญญาตรีสาขา วิศวกรรมศาสตร์สิ่งแวดล้อม

สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีที่สำเร็จ 2539

5.2 ปริญญาโทสาขา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีที่สำเร็จ 2542

5.3 ปริญญาเอก การจัดการดุขภูิบัณฑิต

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ปีที่สำเร็จ 2551

6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

7. หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมธุรกิจ

ค้าปลีกในจังหวัดสมุทรสาคร

แหล่งทุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย รูปแบบและการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุใน

ครอบครัวขยายและชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร

แหล่งทุน สกอ.

3. ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย แนวทางการบริหารงานร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมของไทยเพื่อพัฒนาเป็นร้านสะดวกซื้อ
แหล่งทุน ทุนวิจัยมุ่งเป้า วช.